

KÖNYVVIZSGÁLÓI KÖZFELÜGYELETI HATÓSÁG

**Beszámoló
a könyvvizsgálói közfelügyeleti
feladatokat ellátó hatóság
2024. évi tevékenységéről**

**NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
2025.**

**NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
SZÁMVITELI ÉS KÖZFELÜGYELETI FŐOSZTÁLY**

**Cím: 1011 Budapest, Vám utca 5-7.
Postacím: 1369 Budapest, Postafiók 481.
Telefon: 06-1-896-7860
E-mail: kozfelugyelet@ngm.gov.hu
Web: www.kormany.hu**

Tartalomjegyzék

1. Könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon.....	4
1.1. Bevezetés.....	4
1.2. A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság.....	4
1.3. A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása.....	4
2. A közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálói piac bemutatása	5
3. A közfelügyeleti hatóság által végrehajtott feladatok bemutatása.....	7
3.1. A közfelügyeleti hatóság feladatai.....	7
3.2. Jogalkotási feladatok bemutatása	9
4. Minőségellenőrzés.....	12
4.1. A közfelügyeleti hatóság által lefolytatható ellenőrzések bemutatása	12
4.2. A kockázat alapú kiválasztás módszertana a minőségellenőrzési eljárásban	16
4.3. A minőségellenőrzési eljárás folyamata, annak részelemei	18
4.3.1. A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának általános szabályai.....	19
4.3.2. Zárójelentés	20
4.3.3. A minőségellenőrzés eredménye	20
4.4. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése	22
4.4.1. Az egyedi minőségellenőrzések eredménye.....	22
4.4.2. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzététele.....	25
4.4.3. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során vizsgált területek...	25
4.4.4. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során feltárt súlyos hiányosságok.....	29
4.5. Cégszintű minőségellenőrzések.....	35
4.5.1. A cégszintű minőségellenőrzések alakulása	35
4.5.2. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele	36
4.5.3. A cégszintű minőségellenőrzések során vizsgált területek	36
4.5.4. A cégszintű minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságok	36
5.1. Másodfokú hatósági eljárások a kamarai minőségellenőrzésekkel összefüggésben.....	39

5.2. Közigazgatási perek a minőségellenőrzési, valamint a másodfokú eljárásokkal összefüggésben:	39
6. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése miatt kezdeményezett hatósági eljárások	41
7. A közfelügyeleti rendszer részelemeinek vizsgálata és értékelése.....	42
7.1. A Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán tett megállapítások	42
7.2. A Kamara fegyelmi eljárásai kapcsán tett megállapítások	43
8. Könyvvizsgálói minősítések, igazolások, engedélyek	44
8.1 Minősítés megszerzésére irányuló eljárások	44
8.2. Minősítés visszavonására irányuló eljárások	45
8.3. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás és engedély megszerzésére, valamint igazolás és engedély visszavonására irányuló eljárások	45
8.4. Bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás megszerzésére irányuló eljárások	47
9. A Kkt. és az EU rendelet által előírt tájékoztatási kötelezettségek teljesítésének vizsgálata.....	48
9.1. Adatszolgáltatási kötelezettség vizsgálata	48
9.2. Átláthatósági jelentések vizsgálata	48
9.3. Auditbizottsági jelentések vizsgálata	49
9.4. A díjbevételekkel kapcsolatos tájékoztatás vizsgálata	50
10. Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal	51
11. Nemzetközi kapcsolatok bemutatása.....	52
Mellékletek:	
1. számú melléklet	54
2. számú melléklet	55

1. Könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon

1.1. Bevezetés

A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság (a továbbiakban: közfelügyeleti hatóság vagy hatóság) a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) előírásai szerint közzéteszi a 2024. évi tevékenységéről szóló beszámolóját.

1.2. A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság

Magyarországon a könyvvizsgálók közfelügyeletét a közfelügyeleti hatóság látja el. Közfelügyeleti hatósággént a Magyarország minisztériumainak felsorolásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi II. törvény, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (3) bekezdésének c) pontja alapján a nemzetgazdasági miniszter került kijelölésre.

A Nemzetgazdasági Minisztérium szervezetén belül a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat a Nemzetgazdasági Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 30/2024. (XII. 30.) NGM utasítás 1. melléklet 2. függelék 2.6.1.4. pontja alapján a Számviteli és Közfelügyeleti Főosztály látja el.

1.3. A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása

A Kkt. előírásai szerint a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer célja, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlása átlátható, ellenőrizhető és számon kérhető keretek között történjen, és ezen keresztül a közérdek megfelelően érvényesüljön.

A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer finanszírozása egyrészt az éves állami központi költségvetésből, másrészt – a Kkt. 185. § (4) bekezdése szerinti – a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: Kamara) által fizetett közfelügyeleti díjból történik. Ezzel biztosítható a 2006/43/EK irányelv alapján a Kkt.-ba átültetett cél teljesülése, mely szerint a közfelügyeleti rendszert oly módon kell finanszírozni, hogy az hatékonyan működjön, valamint, hogy a kamarai tag könyvvizsgálóknak, a könyvvizsgáló cégeknek a rendszer finanszírozásában való részvétele ne eredményezze a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer objektivitásának, pártatlanságának és függetlenségének csorbulását.

2. A közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálói piac bemutatása

Az alábbi táblázat tartalmazza a 2024. december 31. napján hatályos állapotot:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók megnevezése	2023.12.31.	2024.12.31.
Hitelintézetek	16	15
Befektetési vállalkozások	9	8
Biztosító társaságok	19	20
Tőzsdén jegyzett gazdálkodók	55*	56**
Összesen	99	99

* a tőzsdén jegyzett bank (11 db), biztosító (1 db) és alapkezelő (1 db) ezen a soron került bemutatásra

** a tőzsdén jegyzett bank (12 db), biztosító (1 db) és alapkezelő (1 db) ezen a soron került bemutatásra

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók száma nem változott 2023-hoz képest. A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók körét az alábbi jogszabályok definiálják:

- a Kkt. 2. § 19. pontja szerint közérdeklődésre számot tartónak minősül az a gazdálkodó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, illetve, amit külön jogszabály közérdeklődésre számot tartónak minősít,
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 6. § (1) bekezdés 62. pontja alapján közérdeklődésre számot tartó hitelintézet a törvény hatálya alá tartozó összes hitelintézet, kivéve a Magyar Nemzeti Bank, az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Magyar Export-Import Bank Zrt.,
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 62. § (1) és (4) bekezdése alapján közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősül a szabályozott piacra bevezetett értékpapír kibocsátója (a befektetési jegy kibocsátójának a befektetési alap alapkezelője minősül),

- a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdés 65. pontja alapján közérdeklődésre számot tartónak minősül a biztosító és a viszontbiztosító, kivéve a kisbiztosító és a kölcsönös biztosító egyesület,
- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdésének 100. pontja alapján közérdeklődésre számot tartó befektetési vállalkozás a törvény hatálya alá tartozó befektetési vállalkozás, ide nem értve a Magyar Nemzeti Bankot, a Magyar Államkincstárt és az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-t.

3. A közfelügyeleti hatóság által végrehajtott feladatok bemutatása

3.1. A közfelügyeleti hatóság feladatai

A közfelügyeleti hatóság feladatait a Kkt., a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet), a Nemzetgazdasági Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 30/2024. (XII. 30.) NGM utasítás, valamint a hatóság belső Ügyrendje tartalmazza és szabályozza.

A közfelügyeleti hatóság tevékenysége sokrétű és szerteágazó, hatósági, felügyeleti és jogszabály előkészítő kötelezettségén kívül koordináló szerepet tölt be a különböző állami intézmények és a szakmai szervezetek között, továbbá ellátja a nemzetközi kötelezettségeiből adódó egyéb feladatait is.

A közfelügyeleti hatóság:

1. lefolytatja a minőségellenőrzést azoknál a kamarai tag könyvvizsgálóknál, könyvvizsgáló cégeknél, amelyek közérdeklődésre számot tartó gazdálkodókra vonatkozóan végeznek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet (ideértve a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtását is) (Kkt. 149. § (2) bekezdés),
2. a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése esetén megteszi a jogszabályban előírt intézkedéseket (Kkt. 195. § (1) bekezdés),
3. vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer alábbi részelemeit (Kkt. 189. § (1) bekezdés)
 - a) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezését, a kamarai nyilvántartások vezetését,
 - b) a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok, a Kamara etikai szabályzata, a minőségirányítási standardok, valamint a bizonyosságot nyújtó megbízásokra vonatkozó standardok (a továbbiakban együttesen: szakmai standardok) kialakítását, elfogadását,
 - c) a szakmai továbbképzési rendszer és a minőségbiztosítási rendszer működését és
 - d) a fegyelmi eljárásokat,

4. vizsgálja a könyvvizsgálói tevékenységre, ideértve a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtására irányuló megbízás időtartama alatti visszahívásról vagy lemondásról szóló kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől, illetve a vállalkozóktól érkező bejelentéseket (Kkt. 46. § (1) bekezdés, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) 155/A. § (2) bekezdés),
5. lefolytatja a minősítésekkel és bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatának végzéséhez szükséges igazolással kapcsolatos hatósági eljárásokat (Kkt. 49-52. §),
6. ellenőrzi az átláthatósági jelentések közzétételét (a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló az 537/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet /a továbbiakban: EU rendelet/ 13. cikke),
7. elbírálja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolások iránti kérelmeket természetes személyek vonatkozásában (Kkt. 9/G. (1) bekezdés), valamint visszavonja a Kkt. 9/G. (1) bekezdése szerinti igazolásokat (Kkt. 9/L. §),
8. elbírálja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges engedélyek iránti kérelmeket gazdálkodó szervezetek vonatkozásában (Kkt. 35. §), valamint visszavonja a Kkt. 35. §-a szerinti engedélyeket (Kkt. 41. §),
9. lefolytatja a harmadik országbeli könyvvizsgálók engedélyezési eljárását (Kkt. 69. § (1) bekezdés), és visszavonja a Kkt. 68. § (1) bekezdése szerinti engedélyt (Kkt. 69. § (2) bekezdés),
10. jóváhagyja a Kamara által megalkotott könyvvizsgálati, valamint az átvilágítási megbízásokra, a bizonyosságot nyújtó megbízásokra, a kapcsolódó szolgáltatásokra és a belső minőségirányításra, a könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek belső szervezetére és a könyvvizsgáló munka megszervezésére vonatkozó nemzeti standardokat (Kkt. 4. § (5) bekezdés b) pont),
11. elbírálja a kamarai minőségellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen a közfelügyeleti hatósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelmeket (Kkt. 172/A. §).

3.2. Jogalkotási feladatok bemutatása

A közfelügyeleti hatóság a 2024. évi jogalkotási feladatai keretében – a nemzetközi szabályozást és a gyakorlati tapasztalatokat figyelembe véve – kezdeményezte a Kkt. rendelkezéseinek módosítását, kiegészítését az alábbiak szerint:

- Szükségessé vált a **hatósági eljárás felfüggesztése** lehetőségének megteremtése a Kkt. 195. § (1) bekezdése szerinti eljárás esetében is. E rendelkezés megteremti annak a lehetőségét, hogy a közfelügyeleti hatóság az eljárást mindaddig felfüggeszsze, amíg a közfelügyeleti hatóságnak, vagy más hatóságnak a folyamatban lévő eljárása során nem születik döntés, amely lehetőséget teremt a Kkt. 195. § (1) bekezdés szerinti eljárás lezárására.
- A Kkt. **titoktartásra vonatkozó előírásainak** kiegészítése vált szükségessé a 2024. január 1-jétől, vagy azt követően kezdődő üzleti évekre vonatkozóan alkalmazandó, a könyvvizsgáló cégek belső minőségirányítási rendszerére vonatkozó új könyvvizsgálói standard előírásaira tekintettel, amelynek egyik komponense a figyelemmel kísérés folyamata. Eszerint a figyelemmel kíséresi tevékenység végzésére jogosult személyek esetében a követelmény, hogy rendelkezzenek a feladatuk hatékony végzéséhez szükséges szakértelemmel, képességekkel, és elegendő idővel, ugyanakkor a tevékenységet nem kamarai tag könyvvizsgálók is elláthatják. A Kkt. kiegészült azzal az általános rendelkezéssel, hogy a könyvvizsgálói tevékenység során – függetlenül a tevékenységet ellátó személytől - Kkt.-ben meghatározott könyvvizsgálati és szakmai standardoknak, valamint az etikai követelményeknek való megfelelés nem jelenti a titoktartási kötelezettség megszegését.
- A fenntarthatósági minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtásával összefüggő véleményéről fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyossági jelentést bocsát ki, mely jelentések számának bővülése okán szükségessé vált az **adatszolgáltatási kötelezettség kiterjesztése** a fenntarthatósági bizonyosság nyújtására irányuló megbízások vonatkozásában.
- A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI. 29.) NGM rendelet melléklete tartalmazza a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók tekintetében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek egyedi könyvvizsgálati megbízásaira, valamint a könyvvizsgáló cég belső

minőségellenőrzési rendszerére vonatkozó **kérdőíveket**, amelyeket a közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzései során alkalmazott. Ugyanakkor e kérdőívek a Kkt. 4. § (5) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti standardokra épülnek, amelyeket a standard alkotó bizottság folyamatosan felülvizsgál a fokozott kötelezettségvállalás minőségének és a könyvvizsgálati gyakorlat következetességének elősegítése, valamint a közvélemény bizalmának megerősödése érdekében, válaszolva ezzel a globális változásokra. Tekintettel a változásokra a közfelügyeleti hatóság minden évben felülvizsgálja az egyes kérdőívek tartalmát (beleértve a fenntarthatósági jelentés könyvvizsgálatára vonatkozó kérdőívet is), ugyanakkor e kérdőíveket a jövőben már nem rendeletben, hanem **az Egységes Kormányzati Portálon fogja közzétenni** minden év március 31-ig, elősegítve ezzel a jogszabályoknak való folyamatos megfelelést.

- A közfelügyeleti hatóság által lefolytatott minőségellenőrzés során elkészítendő **zárójelentésre vonatkozó határidő** 15 napról 30 napra módosult, mely a hatósági ügyintézés teljes időtartamának hosszát nem érinti, kizárólag a belső határidő megváltoztatását jelenti.
- **Átmeneti rendelkezésként** rögzítésre került, hogy a **2024-2026. üzleti évek tekintetében** a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtására irányuló tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálónak és a fenntarthatósági bizonyosság nyújtására irányuló megbízás minőségének áttekintését végző személynek elegendő fenntarthatósági minősítéssel rendelkeznie a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtására, a fenntarthatósági bizonyosság nyújtására irányuló megbízás minőségének az áttekintésére vonatkozóan, és nem szükséges a gazdálkodó könyvvizsgálatához előírt, egyéb minősítéssel rendelkeznie.

A fentiekén túl a Kkt. módosítása tartalmaz néhány egyéb, a gyakorlati végrehajtást segítő pontosító, vagy kiegészítő rendelkezést is.

Szakmai standardok és szabályzatok jóváhagyása

A közfelügyeleti hatóság a 2024. év folyamán feladatkörében eljárva döntött a Kamara továbbképzési programja, a szakmai minősítő vizsgaszabályzat, a szakmai továbbképzési szabályzat módosítása, a szakmai kompetencia vizsgaszabályzat, az alapszabály, a felvételi szabályzat, a továbbképzési program, az okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzat, a vizsgáztatói névjegyzék, a szakmai minősítő vizsgaszabályzat jóváhagyásáról.

A Kamara, a közfelügyeleti hatóság jóváhagyása mellett elfogadta és közzétette az alábbi módosított és magyar nyelvre lefordított szakmai standardok szövegét:

- a 700. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard és,
- a 260. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard.

4. Minőségellenőrzés

A Kkt. 149. § (2) bekezdése alapján a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek tevékenységét (ideértve a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtását is) a közfelügyeleti hatóság minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan ellenőrzi. A minőségellenőrzési eljárás lefolytatására a Kkt.-ban, illetve az NGM rendeletben foglaltak, továbbá a fenti jogszabályokban részletesen nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) előírásai az irányadók.

4.1. A közfelügyeleti hatóság által lefolytatható ellenőrzések bemutatása

1. Minőségellenőrzési eljárás:

A Kkt. 173/B. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a közfelügyeleti hatóságnak legalább 3 évente minőségellenőrzést kell lefolytatni a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél, ha az közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet (ideértve a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtását is).

Az NGM rendelet 2. §-a alapján a közfelügyeleti hatóság három évnél gyakoribb minőségellenőrzést is elrendelhet, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég utolsó minőségellenőrzése „nem felelt meg” vagy „megfelelt, megjegyzéssel” eredménnyel zárult, vagy ha azt a könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők vagy a tőkepiacról szóló törvény szerinti befektetők érdekét veszélyeztető helyzet indokolja.

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálati tevékenységet végző könyvvizsgálók száma az alábbiak szerint alakult:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálatot végző könyvvizsgálók	2022.	2023.	2024.
	(fő)*	(fő)*	(fő)*
Nagyobb méretű könyvvizsgálói <u>hálózatoknál</u> dolgozó könyvvizsgálók száma (legalább 6 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	24	22	22
Kis és közepes méretű, <u>hálózatoknál</u> dolgozó könyvvizsgálók száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	6	7	6

Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégeknél dolgozó könyvvizsgálók száma	8	5	7
(2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)			
Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégeknél dolgozó könyvvizsgálók száma	0	2	1
(1 fő hitelesítő könyvvizsgáló)			
Összesen:	38	36	36

*A táblázatban szereplő adatok az adott év december 31. napjára vonatkozó állapotot tükrözik.

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálati tevékenységet végző könyvvizsgáló cégek száma az alábbiak szerint alakult:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálatot végző könyvvizsgáló cégek	2022.	2023.	2024.
	(cég)*	(cég)*	(cég)*
Nagyobb méretű könyvvizsgálói <u>hálózatokhoz</u> tartozó könyvvizsgáló cégek száma	4	4	4
(legalább 6 fő hitelesítő könyvvizsgáló)			
Kis és közepes méretű, <u>hálózatokhoz</u> tartozó könyvvizsgáló cégek száma	3	3	3
(2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)			
Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégek száma	6	4	4
(2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)			
Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégeknél dolgozó könyvvizsgálók száma	0	0	1
(1 fő hitelesítő könyvvizsgáló)			
Összesen:	13	11	12

*A táblázatban szereplő adatok az adott év december 31. napjára vonatkozó állapotot tükrözik.

2. Rendkívüli minőségellenőrzési eljárás:

A Kkt. 173/B. § (4) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóságnak rendkívüli minőségellenőrzést kell lefolytatni, ha azt:

- a) a Kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi,
- b) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég saját magával szemben kezdeményezi,
- c) a közfelügyeleti hatóság kezdeményezi.

A rendkívüli minőségellenőrzési eljárás lefolytatására a minőségellenőrzési eljárásokra vonatkozó jogszabályi előírások az irányadók.

A közfelügyeleti hatóságnak 2024. évben is kiemelt feladata volt a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, illetve könyvvizsgáló cégek – éves minőségellenőrzési terven alapuló – minőségellenőrzési eljárásainak lefolytatása.

3. Az alábbi táblázatok összefoglalva mutatják be a közfelügyeleti hatóság által 2024. évben végrehajtott minőségellenőrzések és célvizsgálatok számát, illetve azok alakulását:

Minőségellenőrzési eljárás és célvizsgálat megnevezése	Lefolytatott ellenőrzések száma (db)
Terv szerinti minőségellenőrzési eljárás:	17
Bíróság ítélete alapján ismételt minőségellenőrzési eljárás:	0
Rendkívüli minőségellenőrzési eljárás:	2
Minőségellenőrzési eljárások száma összesen:	19
A Kkt. 195. § (1) bekezdésében foglalt eljárás – célvizsgálat:	1
Minőségellenőrzésre és célvizsgálatra kijelölt könyvvizsgálók száma összesen:	20
Ebből a közfelügyeleti hatóság által:*	
- lefolytatott és határozattal lezárt terv szerinti minőségellenőrzések száma:	15

- lefolytatott és határozattal lezárt ismételt minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozattal / végzéssel lezárt célvizsgálat száma:	1
- lefolytatott és határozattal lezárt rendkívüli minőségellenőrzések száma:	2
Kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzésének és célvizsgálatának száma összesen:	18

* A közfelügyeleti hatóság 2024. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételekor hatályos állapot szerint.

Minőségellenőrzési eljárás és célvizsgálat megnevezése	Könyvvizsgáló cég (cégek száma)
Terv szerinti minőségellenőrzésre kijelöltek száma:	5
Bíróság ítélete alapján ismételt minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	0
Rendkívüli minőségellenőrzési eljárásra kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	0
Tervből törölt könyvvizsgáló cégek száma: (szüneteltetés, törlés, egyéb ok miatt)	0
A Kkt. 195. § (1) bekezdésében foglalt eljárás - célvizsgálat	0
Minőségellenőrzésre és célvizsgálatra kijelölt könyvvizsgáló cégek száma összesen:	5
Ebből a közfelügyeleti hatóság által:*	
- lefolytatott és határozattal lezárt terv szerinti minőségellenőrzések száma:	5
- lefolytatott és határozattal lezárt ismételt minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozattal lezárt célvizsgálat száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló terv szerinti minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló ismételt minőségellenőrzés száma:	0
Könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzésének és célvizsgálatának száma összesen:	5

* A közfelügyeleti hatóság 2024. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételekor hatályos állapot szerint.

4.2. A kockázat alapú kiválasztás módszertana a minőségellenőrzési eljárásban

A kamarai tag könyvvizsgálóknál, illetve könyvvizsgáló cégeknél lefolytatandó minőségellenőrzési eljárások tervezése háromszintű, kockázat alapú kiválasztási folyamat alapján történik:

- 1. szint:** kamarai tag könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég kijelölése
- 2. szint:** könyvvizsgálati megbízás(ok) kijelölése
- 3. szint:** a minőségellenőrzés fókusz területeinek kijelölése a kiválasztott könyvvizsgálati megbízáson belül

1. szint: kamarai tag könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég kijelölése

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég a Kkt. 67/A. § (4) bekezdése alapján köteles december 31-ig tájékoztatni a közfelügyeleti hatóságot a december 31-én hatályban lévő, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóval kötött jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó megbízásairól.

A beküldött adatszolgáltatás alapján a közfelügyeleti hatóság az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a Kkt. 173/B. § (1) bekezdése szerinti minimális előírás (3 év) betartása,
- az előző évi minőségellenőrzési eljárás során elért eredmény (NGM rendelet 2. §-a),
- a közfelügyeleti hatósághoz beérkező bejelentések,
- egyéb forrásból származó információk (pl. tőzsdei közzétételek, média),
- első közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálati megbízás,
- újonnan alapított könyvvizsgáló cég.

A fent bemutatott szempontok mérlegelését követően a közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzési tervében rögzíti azon kamarai tag könyvvizsgálókat, illetve könyvvizsgáló cégeket, amelyeknél az adott évben minőségellenőrzési eljárást kíván lefolytatni.

Az elkészült minőségellenőrzési tervet a közfelügyeleti hatóság a Kkt. 173/B. § (3a) bekezdése alapján minden év március 31-ig nyilvánosságra hozza a kormányzati portálon.

<http://ngmszakmaiteruletek.kormany.hu/konyvvizsgaloi-kozfelugyeleti-hatosag>

2. szint: könyvvizsgálati megbízás(ok) kijelölése

A közfelügyeleti hatóság a kamarai tag könyvvizsgáló könyvvizsgálati megbízásainak előzetes elemzését követően, az alábbi szempontok mérlegelésével dönt az ellenőrizendő könyvvizsgálati megbízásokról:

- könyvvizsgálati megbízás mérete, tőzsdei cég esetén a piaci kapitalizáció,
- könyvvizsgálati megbízáson töltött munkaórák száma,
- könyvvizsgálati díj és a könyvvizsgáló által eltöltött munkaórák számának aránya,
- korábbi minőségellenőrzési eljárásokból származó tapasztalatok,
- a könyvvizsgálati ügyfél külföldi tőzsdén való jegyzése,
- új gazdálkodó a tőzsdén,
- átfogó iparági „problémák”,
- könyvvizsgáló cég ügyfélösszetétele (rendelkezik-e megfelelő iparági tapasztalattal a könyvvizsgáló cég),
- tőzsdei közzétételek,
- a közfelügyeleti hatósághoz érkező bejelentések,
- a könyvvizsgálati ügyfél tevékenységének összetettsége, illetve egyéb jellemzői,
- konszolidált pénzügyi kimutatások, IFRS pénzügyi kimutatások,
- a könyvvizsgálati ügyfél pénzügyi nehézségei,
- a könyvvizsgálati ügyfél által bonyolított jelentős tranzakciók (pl. felvásárlás, összeolvadás),
- a könyvvizsgálati ügyfélnek kibocsátott korábbi könyvvizsgálati vélemény fajtája/figyelemfelhívó záradék,
- könyvvizsgáló váltás/első könyvvizsgálati év.

A közfelügyeleti hatóság a kamarai tag könyvvizsgálót a minőségellenőrzésre kiválasztott megbízásokról a Kkt. 173/B. § (8a) bekezdésének megfelelően 8 nappal a helyszíni vizsgálat előtt értesíti. A közfelügyeleti hatóság a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgáló közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól kapott könyvvizsgálati megbízása mellett a nem közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól kapott könyvvizsgálati megbízásait is kijelölheti minőségellenőrzésre.

3. szint: a minőségellenőrzés fókusz területeinek kijelölése a kiválasztott könyvvizsgálati megbízáson belül

Az egyes könyvvizsgálati megbízásokon belül történő fókuszterületek kiválasztása közvetlenül a helyszíni minőségellenőrzéseket megelőző

felkészülés során, illetve a helyszíni minőségellenőrzés végrehajtása során történik. Jellemzően az alábbi könyvvizsgálati területek kerülnek a minőségellenőrzések fókuszába:

- a könyvvizsgáló csalással kapcsolatos megállapításai,
- kockázatelemzés, könyvvizsgálói kockázat becslések,
- lényegesség meghatározása,
- kontroll folyamatok felmérése, tesztelése, értékelése,
- elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok beszerzése,
- szakértők alkalmazása,
- kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók,
- vállalkozás folytatásának elve, fordulónap utáni események,
- pénzügyi beszámolók és közzétételek megfelelősége,
- konszolidációs könyvvizsgálat,
- belső minőségellenőr alkalmazása (tőzsdén jegyzett könyvvizsgálati ügyfelek esetében kötelező).

4.3. A minőségellenőrzési eljárás folyamata, annak részelemei

A közfelügyeleti hatóság az ellenőrzésre kiválasztott részére a helyszíni ellenőrzés előtt 8 nappal értesítést küld. Az értesítő levél kiküldése előtt a hatóság képviselője telefonon, elektronikus levélben előzetesen egyeztet az ellenőrzöttel az ellenőrzés helyszínéről és időpontjáról.

A minőségellenőrzésre kiválasztott kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég részére küldött értesítésnek tartalmaznia kell:

- a) az eljárás tárgyát, iktatási számát, az eljárás megindításának napját és az adott ügyfajtára irányadó ügyintézési határidőt, az ügyintézési határidőbe be nem számító időtartamokat, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét,
- b) tájékoztatást az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségéről,
- c) hivatalból indult eljárásban az erre történő utalást, kérelemre indult eljárásban a kérelmező nevét,
- d) a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nevét, nyilvántartási számát, az eljárás lefolytatására kijelölt ellenőr, illetve ellenőrök (a továbbiakban: ellenőr) és közreműködő azonosítási adatait,
- e) a minőségellenőrzés alá vont megbízások megnevezését és a vizsgált időszakot, könyvvizsgáló cég esetén azt is, hogy a minőségellenőrzés a belső minőségellenőrzési rendszer értékelésére terjed ki, melynek során az egyes megbízások minőségellenőrzésének eredményét is figyelembe kell venni,
- f) az ellenőrzés dátumát, és helyszínét.

A kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég a tudomásszerzést követően haladéktalanul köteles értesíteni a közfelügyeleti hatóságot abban az esetben, ha az eljárás lefolytatására kijelölt ellenőr vagy közreműködő a Kkt. 173/B. § (6) bekezdése szerinti függetlenségi és összeférhetlenségi követelményeknek nem felel meg.

Az ellenőrnek, a közreműködőnek és az ellenőrzöttnek nyilatkozatot kell tennie a függetlenségi és az összeférhetlenségi követelményeknek való megfelelésről.

Az ellenőr az ellenőrzést a közfelügyeleti hatóság vezetője által kiadott megbízólevél birtokában folytathatja le. A megbízólevél tartalmazza az ellenőr(ök) és a közreműködő(k) nevét, azonosító adatait, az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég azonosító adatait, valamint azt, hogy mely időszak tekintetében kell az ellenőrzést lefolytatni.

4.3.1. A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának általános szabályai

Az ellenőr az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől minden olyan iratot, adatot, információt, nyilatkozatot megkérhet, az ellenőrzés alá vont minden olyan munkafolyamatát megvizsgálhatja, amely az ellenőrzés lefolytatásához szükséges. Az ellenőr és a közreműködő az ellenőrzés során jogosult az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég helyiségeibe belépni, iratairól, adathordozóiról, nyilvántartásairól másolatot készíteni, illetve készíttetni.

Az ellenőr a minőségellenőrzést az NGM rendelet 1-2., valamint 6. mellékleteiben szereplő kérdőívek alapján folytatja le.

Az ellenőr a helyszíni vizsgálat befejezésekor jegyzőkönyvet és a könyvvizsgálati dokumentációból másolatban átvett anyagok felsorolását tartalmazó dokumentumjegyzéket készít, melyet mindkét fél aláír. A jegyzőkönyv és a dokumentumjegyzék egy-egy példányát az ellenőrzött is megkapja a helyszínen.

4.3.2. Zárójelentés

A minőségellenőrzésről az ellenőr zárójelentést készít. A zárójelentést a helyszíni ellenőrzés befejezésétől számított tizenöt napon belül kell elkészíteni. A zárójelentést az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek meg kell küldeni. Az ellenőr által készített záró jelentés tartalmazza az ellenőrzött egyedi megbízások értékelését a vizsgált könyvvizsgálóra vonatkozóan. A könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerének ellenőrzése esetén a zárójelentés tartalmazza a minőségellenőrzési rendszer értékelését a könyvvizsgáló cégre vonatkozóan. A zárójelentés mellékletét képezi(k) a kérdőív(ek).

Az ellenőr a zárójelentésben az egyedi megbízások ellenőrzése során tapasztalt hiányosságok esetén azok kijavítására, valamint az ellenőrzött által működtetett belső minőségellenőrzési rendszer, illetve alkalmazott minőségellenőrzési eljárások fejlesztésére javaslatot tehet.

A zárójelentésre az átvételétől számított nyolc napon belül az ellenőrzés alá vont könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég írásban észrevételt tehet, amelyet a közfelügyeleti hatósághoz kell benyújtani.

4.3.3. A minőségellenőrzés eredménye

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók egyedi megbízásainak, illetve a könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszere minőségellenőrzésének eredménye lehet:

- a) megfelelt,
- b) megfelelt, megjegyzéssel,
- c) nem felelt meg.

A minőségellenőrzés során hozott jogerős határozatban foglalt kötelezettségeket az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során teljesítenie kell.

A minőségellenőrzéssel összefüggésben – „*megfelelt, megjegyzéssel*” és „*nem felelt meg*” eredmények esetében – a következő intézkedések alkalmazhatók (Kkt. 173/C. § (7) bekezdés):

- kötelezés továbbképzésen való részvételre,

- figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére,
- kötelezés könyvvizsgálat ismételt elvégzésére vagy a könyvvizsgálói jelentés visszavonására,
- pénzbírság kiszabása (a pénzbírság összege kamarai tag könyvvizsgáló esetén 100 ezer forinttól 100 millió forintig, könyvvizsgáló cég esetén 100 ezer forinttól 500 millió forintig terjedhet),
- a minősítés megvonása,
- jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás (az eltiltás 3 évig terjedhet),
- a felelős személynek és a jogsértés tényének (tartalmának, súlyosságának és időtartamának) a közzététele a közfelügyeleti hatóság által az Egységes Kormányzati Portálon.

Az intézkedések típusának és szintjének meghatározásakor az alábbi körülményeket kell figyelembe venni:

- a) a jogsértés súlyosságát és időtartamát,
- b) a felelősség mértékét,
- c) a pénzügyi lehetőségek mértékét,
- d) az elért nyereség vagy elkerült veszteség összegét,
- e) az eljárásban való együttműködés mértékét,
- f) a könyvvizsgáló cég vagy a kamarai tag könyvvizsgáló által elkövetett korábbi jogsértéseket.

A „megfelelt” eredménnyel zárult minőségellenőrzés esetén a közfelügyeleti hatóság intézkedést nem alkalmaz.

A könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerére vonatkozó minőségellenőrzés eredményének minősítésénél figyelembe kell venni a megelőző belső minőségellenőrzési rendszerre vonatkozó minőségellenőrzés óta lefolytatott, az ellenőrzött könyvvizsgáló cégnél alkalmazott, tag vagy vezető tisztségviselő kamarai tag könyvvizsgálók egyedi megbízásai minőségellenőrzésének eredményét.

A közfelügyeleti hatóság a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek „nem felelt meg” eredménnyel zárult minőségellenőrzése esetén annak tényéről, és az alkalmazott intézkedésekről értesíti a Kamarát, a Magyar Nemzeti Bankot, a Budapesti Értéktőzsdét, illetve az érintett egyéb állami szervet.

Amennyiben a közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzési eljárás során hozott intézkedésként a könyvvizsgálat ismételt elvégzésére vagy a könyvvizsgálói jelentés visszavonására kötelezi a könyvvizsgálót, úgy erről az intézkedésről az érintett közérdeklődésre számot tartó gazdálkodót is tájékoztatja.

4.4. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése

4.4.1. Az egyedi minőségellenőrzések eredménye

A közfelügyeleti hatóság 2024. évben 17 kamarai tag könyvvizsgálót jelölt ki terv szerinti minőségellenőrzésre. A közfelügyeleti hatóság ebből ténylegesen 15 fő kamarai tag könyvvizsgáló minőségellenőrzési eljárását folytatta le, 2 fő kamarai tag könyvvizsgálóval szemben - a 2024. évi éves beszámoló közzétételekor - még folyamatban volt a minőségellenőrzési eljárás. Továbbá, 1 fő kamarai tag könyvvizsgálóval szemben a közfelügyeleti hatóság rendkívüli minőségellenőrzési eljárást folytatott le két alkalommal az Állami Számvevőszék kezdeményezése alapján.

Így, az ellenőrzött 15 fő kamarai tag könyvvizsgáló tekintetében lefolytatott terv szerinti és 1 fő kamarai tag könyvvizsgáló tekintetében lefolytatott két rendkívüli minőségellenőrzési eljárások közül 9 „Megfelelt”, 5 „Megfelelt, megjegyzéssel”, és 3 „Nem felelt meg” minősítéssel zárult.

Minőségellenőrzés során elért eredmények	2023. év (db)		2024. év (db)	
Megfelelt	8	42%	9	53%
Megfelelt, megjegyzéssel	5	26%	5	29%
Nem felelt meg	6	32%	3	18%
Összesen	19	100%	17	100%

** A közfelügyeleti hatóság 2024. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételekor két, még folyamatban lévő vizsgálat eredményét a táblázat nem tartalmazza.*

Ha az egyedi megbízások minőségellenőrzése során alkalmazott, az NGM rendelet 6. számú melléklete szerinti kérdőívben szereplő 1.10., 13.02., 13.05. és 13.09. kérdések bármelyikére „Nem” a válasz, akkor az egyedi megbízás vizsgálatának eredménye „Nem felelt meg”.

E mellett amennyiben az „Igen” válaszok aránya az összes válaszhoz viszonyítva 90% vagy a fölötti, akkor az egyedi megbízás minősítése „Megfelelt”, 70% és 90% között a minősítés „Megfelelt, megjegyzéssel”, 70% alatt pedig „Nem felelt meg”.

A Kkt. 173/C. § (5) bekezdése szerint a közfelügyeleti hatóság a zárójelentés és a Kkt. 173/C. § (4) bekezdése szerinti észrevétel alapján határozatot hoz a minőségellenőrzés eredményének minősítéséről, az ellenőrzés alá vont részére a minősítés alapján előírt kötelezettségekről, valamint az indokolt intézkedés alkalmazásáról.

Ssz.	Terület	Kérdőív kérdések		A kérdőívben adott „nem” válaszok száma területenként összesítve* (db)
		száma (db)	aránya (%)	
1	Ügyfélkapcsolat és konkrét megbízás elfogadása és megtartása	10	5%	7
2	Dokumentáció	9	5%	49
3	A könyvvizsgáló csalással összefüggő felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál	19	10%	53
4	Jogszabályok és szabályozások figyelembe vétele	6	3%	9
5	Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel	6	3%	7
6	Tervezés	28	14%	112
7	Szolgáltató szervezetet igénybe vevő gazdálkodó egységre vonatkozó könyvvizsgálati szempontok	1	1%	2
8	Hibás állítások értékelése	6	3%	3
9	Új megbízás esetén a könyvvizsgálati bizonyítékok összegyűjtése	5	3%	1
10	Könyvvizsgálati bizonyítékok	49	25%	112
11	A vállalkozás folytatása	7	4%	3
12	Csoport vizsgálat, belső auditorok és szakértők munkájának igénybe vétele	23	12%	18
13	Jelentéskészítés	18	9%	31
14	Áttekintés, konzultáció és minőségellenőrzés	8	4%	32
Összesen:		195	100%	439

4.4.2. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzététele

A Kkt. 193. § (6) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóság anonimizált módon elkészítette és közzéteszi a határozattal lezárt minőségellenőrzési eljárások eredményét és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott szankciókat tartalmazó táblázatot. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzétételét a beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza.

4.4.3. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során vizsgált területek

A minőségellenőrzés során a kiválasztott megbízásokkal összefüggésben a következő területek kerültek vizsgálatra:

Az egyedi megbízások ellenőrzésére alkalmazott kérdőív összesen 14 területet (kérdés csoportot) tartalmaz, melyekhez összesen 195 darab kérdés kapcsolódik.

A 2024. évben lefolytatott 17 darab minőségellenőrzési eljárás során összesen 123 darab súlyos, és nem súlyos megállapítás tett a közfelügyeleti hatóság, mely megállapítások a minőségellenőrzési kérdőívekben 439 darab „nem” választ eredményeztek.

Az egyedi megbízásokra vonatkozó minőségellenőrzési kérdőív célja, hogy biztosítsa a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodókra vonatkozó könyvvizsgálatok megfelelő minőségét, és alkalmazkodjon a nemzetközi szabályozási és szakmai standardokhoz. Az egyedi megbízásokra vonatkozó minőségellenőrzési kérdőív egyes kérdései egymásra épülnek, a kérdőív értelmezése során a könyvvizsgálat más területeivel fennálló összefüggések is figyelembevételre kerülnek.

A legtöbb súlyos és nem súlyos megállapítás a kérdőív témakörei közül a könyvvizsgálati bizonyítékokkal, a tervezéssel, és a dokumentációval kapcsolatos. A könyvvizsgálónak olyan módon szükséges megterveznie és végrehajtania a könyvvizsgálati eljárásait, melyek lehetővé teszik a könyvvizsgáló számára, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen ahhoz, hogy ésszerű következtetéseket tudjon levonni, amelyekre a könyvvizsgálói véleményt alapozza. Amennyiben a könyvvizsgáló nem megfelelően tervezi meg a kockázatfelmérés során a könyvvizsgálati eljárások jellegét, ütemezését és terjedelmét, az hatással van a könyvvizsgálat végrehajtására (bizonyíték szerzés) valamint a könyvvizsgálói jelentés

kibocsátására is. A közfelügyeleti hatóság számos esetben azonosította, hogy a könyvvizsgálói jelentésben szereplő kulcsfontosságú területekhez tervezett könyvvizsgálati eljárások nem egyértelműen megfeleltethetők a könyvvizsgálati dokumentációban szereplő eljárásokkal, így például az adatok teljességének, pontosságának, relevanciájának vagy megbízhatóságának vizsgálatára vonatkozóan a könyvvizsgáló nem szerzett be elegendő könyvvizsgálati bizonyítékot, vagy nem az általa tervezett eljárásokat végezte el.

A könyvvizsgálónak olyan könyvvizsgálati dokumentációt kell készíteni, mely elegendő ahhoz, hogy az adott könyvvizsgálattal korábban kapcsolatban nem álló tapasztalt könyvvizsgáló is megértse a végrehajtott könyvvizsgálati eljárások eredményeit, a megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékokat, valamint a könyvvizsgálat során felmerült jelentős kérdésekkel kapcsolatban levont következtetéseket, szakmai megítéléseket. A közfelügyeleti hatóság számos esetben azonosította, hogy a könyvvizsgálati dokumentációban a könyvvizsgáló következtetését alátámasztó könyvvizsgálati eljárás, vagy a megszerzett bizonyíték és annak eredménye nem, vagy nem teljes mértékben állt a rendelkezésre, illetve került dokumentálásra.

Az egyedi megbízások 2024. évi közfelügyeleti minőségellenőrzése során leggyakrabban érintett területek és standardok:

A közfelügyeleti hatóság a 2024. évben 15 fő könyvvizsgálónál, 17 egyedi minőségellenőrzési eljárást (ebből 15 darab terv szerinti minőségellenőrzési eljárás és 2 darab rendkívüli minőségellenőrzési eljárás) hajtott végre és zárt le határozattal, mely eljárásokat 20 gazdálkodó, 22 darab egyedi és 12 darab összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálata tekintetében folytatta le. A közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzések során összesen 123 darab súlyos, és nem súlyos megállapítást tett a könyvvizsgálati dokumentáció és a kibocsátott független könyvvizsgálói jelentések könyvvizsgálati standardoknak és releváns jogszabályi előírásoknak való megfelelésével összefüggésben.

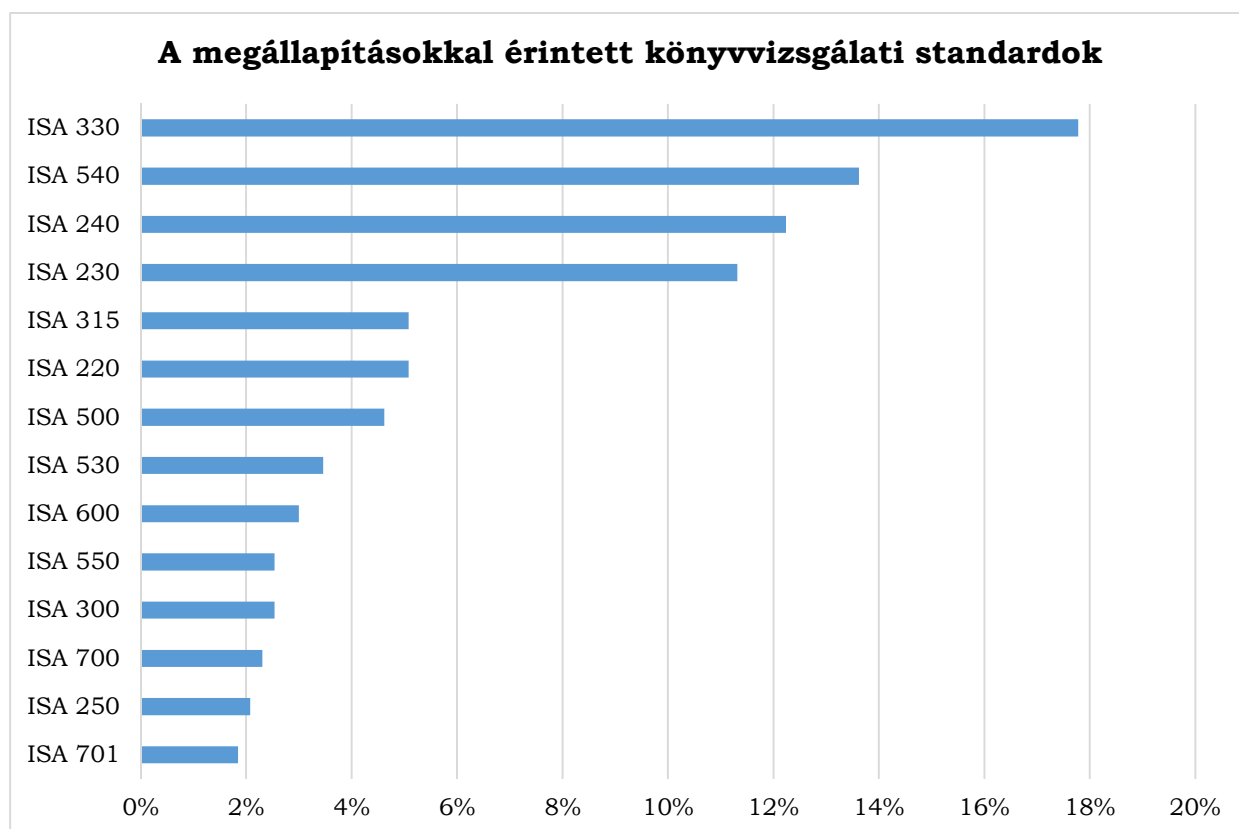
A közfelügyeleti hatóság minőségellenőrzése során alkalmazott kérdőív – illeszkedve a könyvvizsgálati munka szakaszaihoz és folyamatához – 14 darab területre bontva tartalmazza a kérdéseket, illetve a vonatkozó standard és jogszabályi hivatkozásokat. A 2024. évi minőségellenőrzések során a megállapításokkal kapcsolatban leggyakrabban érintett területek a(z):

- könyvvizsgálati eljárások, dokumentáció,
- könyvvizsgálati bizonyítékok,
- kulcsfontosságú könyvvizsgálati területek (a továbbiakban: KAM),
- közzétételek,

- manuális könyvelési tételek,
- konszolidáció, csoport vizsgálat,
- archiválás,
- belső auditorok és szakértők munkájának igénybevétele,
- tervezés, lényegesség,
- könyvvizsgálói és audit bizottsági jelentés.

Az egyedi könyvvizsgálati megbízások archivált dokumentációinak áttekintése során összesen 123 darab megállapítást tett a közfelügyeleti hatóság, melyből 42 db megállapítás „súlyos” és 81 db megállapítás a „nem súlyos” kategóriába került.

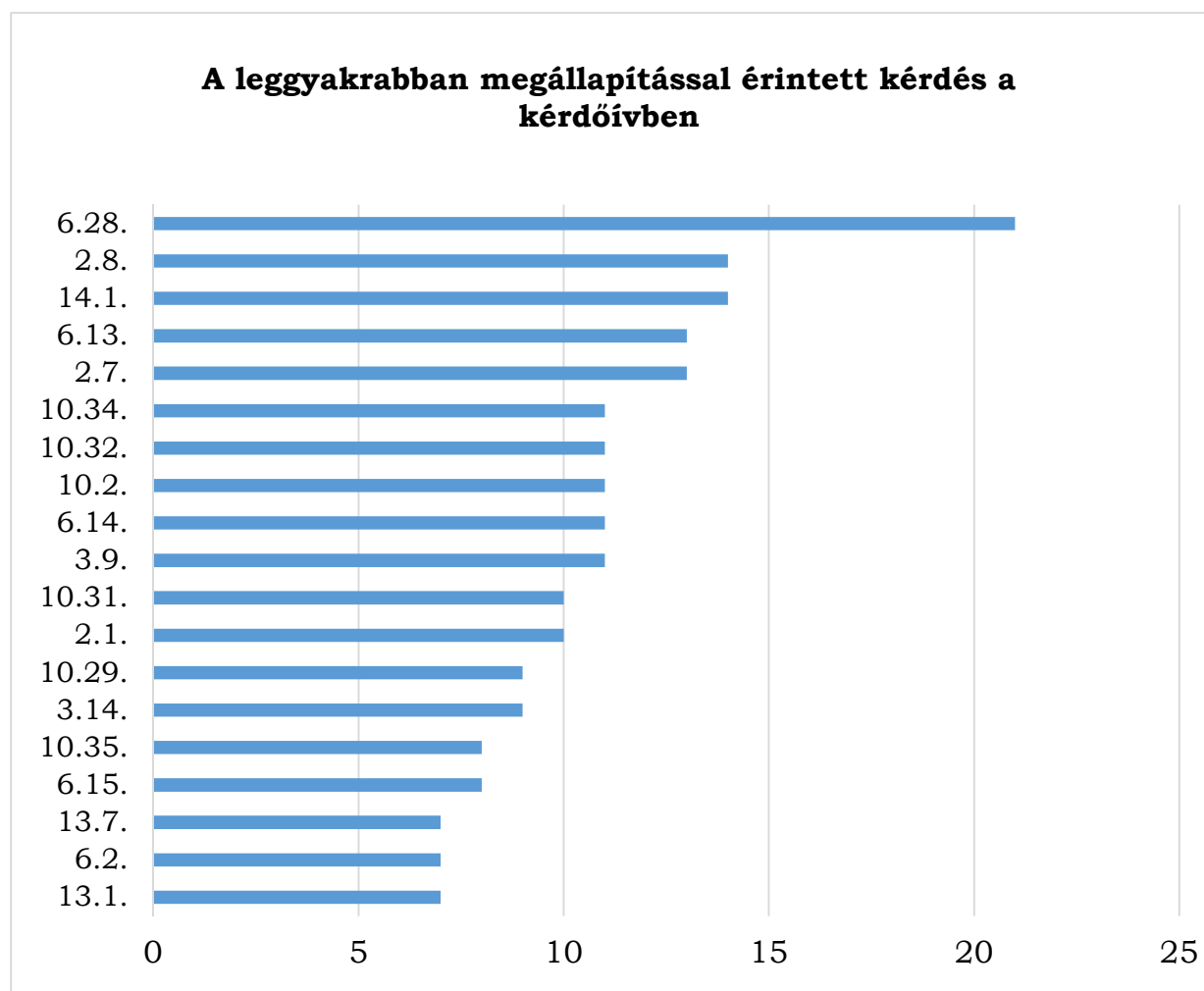
A megállapítások alapján a leggyakrabban érintett standardok, melyekhez a megállapítások nagyságrendileg 90 %-a kapcsolódik:

A minőségellenőrzési eljárások során tett megállapítások leggyakrabban az ISA 330 könyvvizsgálati eljárások végrehajtására, az ISA 540-es a „Számviteli becslések – beleértve a valós értékre vonatkozó számviteli becsléseket is – és a kapcsolódó közzétételek könyvvizsgálata”, az ISA 240-es „A könyvvizsgáló csalással összefüggő felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál” és az ISA 230-as „Könyvvizsgálati dokumentáció” összeállítására vonatkozó standardot érintették, tekintettel arra, hogy a legtöbb megállapítás kapcsán

nem vagy csak részben talált az ellenőrzés bizonyítékot a tervezett eljárások elegendő és megfelelő végrehajtására.

A minőségellenőrzési eljárások során a kérdőív kérdéseire adott válaszok alapján összesen (17 darab határozattal lezárt ellenőrzés és 22 darab ellenőrzött könyvvizsgálati megbízás tekintetében) 439 darab „nem” válasz született, a megállapítással leggyakrabban érintett kérdések az alábbiak voltak:

A legtöbb megállapítás a könyvvizsgálati dokumentációval kapcsolatban született, mivel számos esetben nem volt megfelelő a könyvvizsgálat megtervezése, vagy nem talált a közfelügyeleti hatóság elegendő, illetve megfelelő bizonyítékot a tervezett könyvvizsgálati eljárások végrehajtására.

4.4.4. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során feltárt súlyos hiányosságok

A közfelügyeleti hatóság által lefolytatott minőségellenőrzésekből megállapítható, hogy több esetben a könyvvizsgálók nem, vagy nem megfelelően alkalmazták a releváns könyvvizsgálati standardok előírásait.

A közfelügyeleti hatóság a 2024. évi minőségellenőrzések során továbbra is a számviteli becslésekkel, a könyvvizsgálati dokumentáció megfelelőségével, és a könyvvizsgálati bizonyítékokkal kapcsolatos könyvvizsgálati eljárásokra tett megállapítások voltak a legnagyobb számban.

Az egyedi megbízások 2024. évi közfelügyeleti minőségellenőrzése során leggyakrabban előforduló megállapítások az alábbi területekkel kapcsolatban merültek fel

A könyvvizsgálati eljárásokkal kapcsolatos megállapítások:

- A könyvvizsgáló nem végzett alapvető elemző eljárást a könyvvizsgálat során, valamint a könyvvizsgálat végéhez közeli időpontban sem.
- A könyvvizsgáló mind az egyedi, mind pedig az összevont (konszolidált) pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáról készült könyvvizsgálói jelentésében kulcsfontosságú területnek jelölte meg az árbevétel elszámolását. Az árbevételhez kapcsolódó jelentős csalási kockázatot ugyanakkor nem konzekvensen tartalmazta a kockázatfelmérés, és emiatt az árbevétel vizsgálatához szükséges könyvvizsgálati mintaszám meghatározása során kisebb elemszámú minta került kialakításra, mint amit a tényleges kockázat indokolt volna.
- A könyvvizsgáló mérlegelte az általa jelentősnek tekintett ügyletcsoportok, számlaegyenlegek és közzétételek tekintetében az állítás szintjén fennálló lényeges hibás állítás kockázatát és olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezett, valamint hajtott végre, amelyek jellege, ütemezése és terjedelme az állítások szintjén fennálló lényeges hibás állítások becsült kockázatain alapul és arra reagál, ugyanakkor a mintaként kiválasztásra került tételek vizsgálata során a dokumentációból nem derült ki, hogy mely tételek esetében került sor újraszámításra, szemrevételezésre, vagy ismételt végrehajtásra.
- Az igazgatási és szolgáltatási költségek, a kamatbevételek, a díj és jutalék bevételek esetében (melyek nem automatikusan kerültek lekönyvelésre és fokozott kockázati besorolású területek voltak) a könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta, hogy a pontosság állításra a könyvvizsgáló milyen eljárást végzett, illetve hogy azt hogyan ellenőrizte.

- A társaság külső szolgáltató szervezet által nyújtott szolgáltatást vett igénybe az ESEF rendelet szerinti formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások prezentációjának elkészítéséhez. A könyvvizsgáló a vizsgálat során több alkalommal egyeztetett a külső szolgáltatóval, ugyanakkor nem támaszkodott a külső szolgáltató által nyújtott szolgáltatásra, hanem saját vizsgálatot végzett, mindazonáltal a könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a külső szolgáltató megismerését, a szolgáltató szervezet által nyújtott szolgáltatások jellegét és jelentőségét, valamint azoknak az igénybe vevő gazdálkodó egység könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrolljára gyakorolt hatását.
- A könyvvizsgáló a kontrollok működési hatékonyságának ellenőrzéséhez kizárólag interjút készített, nem végzett (interjúval kombináltan) egyéb könyvvizsgálati eljárásokat.

Számviteli becslésekkel kapcsolatos megállapítások

- A könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a részvény alapú juttatási program elszámolási módjával kapcsolatos feltételezések vizsgálatát, és a választott elszámolás IFRS 2 standarddal való összhangja megítélésének dokumentációját, továbbá a jóváhagyott juttatási program részletes dokumentációját (javadalmazási politika, és MRP program megállapodás) és annak vizsgálatát.
- Az egyedi, és konszolidált pénzügyi kimutatások IFRS 15 standardnak való megfelelés tekintetében a könyvvizsgáló általánosságban elemezte az árbevétel elszámolás alkalmazásának (5 lépéses modell elemeit), valamint a szerződések megfelelőségét, ugyanakkor a dokumentáció nem tartalmazta, hogy konkrétan mely szerződések alapján végezték el az elemzést, illetve az eljárásokat.
- A könyvvizsgáló nem végezte el az önköltségszámítás ellenőrzése során a felosztott költségek főkönyvi egyeztetését, a termelt és felhasznált mennyiségek vizsgálatát, az egyes termékek szempontjából releváns költségelemek azonosítását, és azok teljességének és pontosságának vizsgálatát.
- A könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a goodwill megtérülésére vonatkozóan az értékvesztés vizsgálat során a társaság által alkalmazott modell felépítésére vonatkozó információkat, az abban foglalt elemek és feltételezések részletes bemutatását. A könyvvizsgáló által levont következtetésekről ezek hiányában a hatóság nem tudott teljes mértékben meggyőződni.
- A könyvvizsgáló az egyedileg jelentős ügyfelek esetében tételes újraszámítással ellenőrizte az elszámolt értékvesztés megfelelőségét, ugyanakkor a könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta, hogy milyen módon ellenőrizte a könyvvizsgáló az alkalmazott scenáriók súlyozásának

megfelelőségét, illetve a jövőbeni cash flow-k várható értékének a rendelkezésre álló egyéb információkkal (pl. fedezetek értékbecslése) való összhangját.

- A csoport az értékvesztés képzésre sajátos módszertant alakított ki, ugyanakkor a könyvvizsgálati dokumentáció alapján a könyvvizsgáló nem tett megállapítást, sem javaslatot a csoport által alkalmazott gyakorlat felülvizsgálatára, valamint nem készített alternatív becslést (ún. „challenger modell”-t) sem az esetleges eltérés(ek) számszerűsítésére.

A könyvvizsgálati dokumentációval kapcsolatos megállapítások

- A könyvvizsgálati munkalap nem tartalmazta azt, hogy ki és mikor végezte a könyvvizsgálati eljárást, valamint hogy ki és mikor ellenőrizte a munkalapot.
- A könyvvizsgáló a könyvvizsgálati dokumentációjában olyan a könyvvizsgálóhoz visszaérkezett egyenlegközlőkre hivatkozott a kapcsolt vállalkozások esetében, melyeket nem tartalmazott a végleges könyvvizsgálati dokumentáció.
- A könyvvizsgáló szokatlan tranzakciónak azonosított bizonyos ügyleteket, annak jellegére, nagyságrendjére tekintettel, ugyanakkor a könyvvizsgáló nem dokumentálta a vezetéssel történt megbeszélést, a tranzakciókhoz kapcsolódó mögöttes információkat, üzleti indokokat, valamint hogy történt-e az irányítással megbízottak felé kommunikáció ezen tranzakciókat illetően.
- A könyvvizsgáló a vezetés szakértője kapcsán nem végezte el azokat az eljárásokat dokumentáltan, amelyben felméri a vezetés szakértőjének kompetenciáját, vizsgálja a szakmai képesítéseit, áttekinti a referenciáit és ez alapján értékeli azt, hogy támaszkodhat-e a vezetés szakértője által bizonyítékként szolgáltatott információkra.
- A könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a korábbi időszakokra vonatkozó nem helyesbített lényeges hibás állítások hatásának vizsgálatát.

Könyvvizsgálói jelentéssel kapcsolatos megállapítások

- A könyvvizsgáló a dokumentációjában megértette és értékelte az általa kulcsfontosságú területként azonosított számlaegyenleghez, ügyletcsoporthoz kapcsolódó belső folyamatokat, a kapcsolódó kontrollok kialakítását és bevezetését, ugyanakkor nem tesztelte az azonosított releváns kontrollok működési hatékonyságát, annak ellenére, hogy a könyvvizsgálói jelentésében a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában bemutatott könyvvizsgálati eljárások bemutatása során erre utalt. A könyvvizsgálati dokumentáció megfelelően tartalmazta a társaság/csoport által készített tervezési folyamat leírást, ugyanakkor a könyvvizsgáló megállapította, hogy nincsenek formalizált kontrollok az üzleti tervezéssel és cash-flow előrejelzésekkel kapcsolatban, így ebben a tekintetben a könyvvizsgálói jelentésben leírt eljárás megfogalmazása félrevezető.
- A könyvvizsgálói jelentésben a könyvvizsgáló kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdésnek azonosította az árbevétel realizálását és meghatározta a kapcsolódó könyvvizsgálati eljárásokat, ugyanakkor a könyvvizsgálati dokumentációban sem a kockázatfelmérésnél, sem pedig az árbevétel munkalapon nem szerepelt kockázatként az árbevétel megfelelő időszaki elszámolása.
- A társaság készített éves és összevont éves jelentést (melynek része volt az egyedi és az összevont pénzügyi kimutatás is), ennek ellenére a könyvvizsgáló az „éves jelentést és az éves összevont jelentést nem azonosította az egyéb információk között.
- A könyvvizsgáló nem végzett el minden, a könyvvizsgálói jelentés kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában ismertetett eljárásokkal összhangban szükséges könyvvizsgálati eljárást.

Manuális könyvelési tételek vizsgálatához kapcsolódó megállapítások

- A könyvvizsgáló a kontrollok vezetés általi felülírásának kockázatára adott válaszként a naplótételek ellenőrzése során vizsgálati célként jelölte meg a naplótételek teljességének a vizsgálatát. A könyvvizsgáló a naplótételek tesztelését azonban az árbevétel és pénzügyi műveletek bevételeire korlátozta, így a kapcsolódó teljesség vizsgálatot is erre az adatállományra végezte el. A könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazott arra vonatkozó értékelést, hogy milyen indokok vezettek arra, hogy nem a teljes könyvelési adatállományra vonatkozóan végezte a könyvvizsgáló a tesztelési eljárásokat egy tőzsdén jegyzett társaság esetében, beleértve a naplótételek teljességének ellenőrzését. Különös tekintettel arra, hogy tett-e a könyvvizsgáló kísérletet az adatállomány lekérésére akár a tárgyévben, akár a korábbi években; milyen akadályokba ütközött a lekérdezés során.

- A manuális könyvelési tételek ellenőrzése során a végrehajtási lényegesség feletti tételek leszűrése és vizsgálata vonatkozásában a könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a mögöttes megfontolás magyarázatát, a könyvvizsgáló által végzett eljárás módszertani levezetését.
- A könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a ritkán használt főkönyvi számlák vizsgálata során alkalmazott mögöttes feltételezést, a könyvvizsgáló által alkalmazott módszertan leírását, a főkönyvi számokra könyvelt egyes végrehajtási lényegesség feletti tételek kiértékelését, valamint azon megfontolások részletes kifejtését, amelyek alapján bizonyos tételeket kizártak a vizsgálatból.

Konszolidációval kapcsolatos megállapítások

- A könyvvizsgáló dokumentáltan nem értékelte, hogy a könyvvizsgált társaság és a csoport számviteli politikája megfelelő-e a könyvvizsgált társaság, illetve a csoport üzleti tevékenysége szempontjából.
- A könyvvizsgáló a konszolidált árbevétel egyenlegére vonatkozóan könyvvizsgálati eljárásként forgalom köröztetést tervezett, ugyanakkor a visszaérkezett forgalom köröztetők többsége EUR-ban érkezett, a munkalapokon legtöbb esetben a forintos egyenleg került feltüntetésre, továbbá a könyvvizsgáló részletesen nem értékelte ki a megkapott forgalomközlőket, nem vezette le a dokumentációjában, hogy ténylegesen mely tranzakciót nem igazolta vissza a vevő, vagy azonosított-e időbeli eltérést, továbbá, hogy van-e szükség további könyvvizsgálati eljárás elvégzésére.
- Az üzletrész vásárláshoz kapcsolódó szerződések vizsgálatát tartalmazó könyvvizsgálati dokumentáció részletezettsége nem állt összhangban a vizsgált szerződések komplexitásával, a dokumentáció nem tartalmazta kellő részletezettséggel azokat a megfontolásokat, amelyek alapján a könyvvizsgáló arra következtetésre jutott, hogy a megszerzett részesedések közös vezetésű vállalkozásnak minősülnek.
- A konszolidált pénzügyi kimutatás esetében nem történt meg állításonként az eredendő kockázat felmérése. A könyvvizsgáló társaságonként a jelentősnek tekintett egyenlegeket a megállapított konszolidált végrehajtási lényegességi szint alapján, ugyanakkor a konszolidált pénzügyi kimutatások mérleg és eredménykimutatás egyenlegeihez kapcsolódóan a könyvvizsgáló nem rendelt releváns állításokat, nem került értékelésre a lényeges hibás állítások kockázata, továbbá nem került bemutatásra a releváns állításokhoz kapcsolódó könyvvizsgálati eljárások jellege, ütemezése és terjedelme.
- A könyvvizsgáló a csoport konszolidációs eljárásai kapcsán azonosított kockázatok esetében a kontroll környezetet hatékonynak találta, és

megállapította, hogy a kontrollok bevezetésre kerültek, ugyanakkor a kontrollok működési hatékonyságát nem tesztelte.

- A konszolidált beszámolóban bemutatott goodwill értéke a tárgyév során növekedett egy előző évben végrehajtott felvásárlási tranzakció miatt. A könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazta a goodwill növekedés fő okait, illetve ezen tételek vizsgálatát sem.
- A könyvvizsgáló a felülvizsgált ISA 315 standardnak megfelelően azonosította a konszolidált pénzügyi kimutatásokra is a lényeges hibás állítások kockázatait mind a pénzügyi kimutatások, mind pedig az állítások szintjén, ugyanakkor a tervezés során az ellenőrzési kockázatnál azonosított kockázatokat nem vizsgálta felül, illetve nem módosította az azonosított kontroll hiányosság alapján.
- A könyvvizsgálati dokumentáció tartalmazta az elhatárolt veszteségek vizsgálatát és következtetéseket is a kapcsolódó halasztott adóeszközök megtérülésével kapcsolatban, azonban a megtérülés vizsgálat során a felvett halasztott adóeszközöknek a rendelkezésre álló lányvállalati és a csoport üzleti tervekkel való összevetését, konzisztenciájának vizsgálatára utaló eljárásokat már nem tartalmazta. A dokumentációból nem derült ki egyértelműen, hogy milyen megfontolások alapján fogadta el a könyvvizsgáló a felvett halasztott adóeszközök megfelelőségét, különösen azokban az esetekben, ahol azok részleges megtérülése nem volt valószínűsíthető.

A pénzügyi kimutatások bemutatásának és közzétételének megfelelőségével kapcsolatos megállapítások

- A könyvvizsgált társaság az IFRS 5 alapján specifikus bemutatásokat közölt a kiegészítő megjegyzésekben a megszűnő tevékenység tárgyévi és előző évi vagyoni és jövedelmi hatásairól, azonban nem került bemutatásra az előző évi megszűnő tevékenységek tényleges hatása külön soron az eredménykimutatásban. Továbbá nem kerültek bemutatásra (legalább egyszerűsített formában) a megszűnő tevékenység cash-flow hatásai sem.
- A könyvvizsgáló a kiegészítő megjegyzésekben szereplő információk, egyenlegek vizsgálatára tervezett könyvvizsgálói eljárásokat, ugyanakkor a kiegészítő megjegyzésekben szereplő mérlegen kívüli kötelezettségek területek esetében nem végzett alapvető könyvvizsgálati eljárásokat (teszteléseket).
- A társaság lényeges kapcsolt tranzakciói nem kerültek bemutatásra a pénzügyi kimutatásokban melyet a könyvvizsgáló nem kifogásolt.

4.5. Cégszintű minőségellenőrzések

4.5.1. A cégszintű minőségellenőrzések alakulása

A közfelügyeleti hatóság 2024. évi minőségellenőrzési tervében 5 közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó jogszabály szerinti könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgáló cég szerepelt, melyek a Kkt. által meghatározott kötelező 3 éves ellenőrzési ciklus alapján kerültek kiválasztásra. A közfelügyeleti hatóság a tervben szereplő 5 könyvvizsgáló cég esetében hajtott végre minőségellenőrzési eljárást.

Az ellenőrzések eredményeként a könyvvizsgáló cégek közül 2 esetben „Megfelelt”, 3 esetben „Megfelelt, megjegyzéssel” eredmény született.

Minőségellenőrzés során elért eredmények	2023. év (Kv. cég)		2024. év (Kv. cég)	
Megfelelt	1	17%	2	40%
Megfelelt, megjegyzéssel	4	67%	3	60%
Nem felelt meg	1	17%	0	0%
Összesen	6	100%	5	100%

A 2024. évi minőségellenőrzések során a közfelügyeleti hatóság az NGM rendelet 2. számú mellékletét (Kérdőív a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszerének ellenőrzéséhez) alkalmazta. Amennyiben bármelyik fejezet értékelése „Nem felelt meg”, a cégszintű vizsgálat eredménye is „Nem felelt meg”. Amennyiben a „Megfelelt, megjegyzéssel” értékelésű fejezetek száma három, vagy annál több, a cégszintű vizsgálat eredménye „Megfelelt, megjegyzéssel”.

A 2. számú kérdőív eldöntendő kérdései esetében, amennyiben bármelyikére „nem” a válasz, a cégszintű vizsgálat eredménye nem lehet „Megfelelt”, továbbá, ha hatnál több eldöntendő kérdésre „nem” válasz szerepel, a cégszintű vizsgálat eredménye „Nem felelt meg” eredmény. A(z) I.23., I.24., II.31., II.32., III.12., III.13., IV.23., IV.24., V.31., V.32., VI.19., VI.20. Eldöntendő kérdések bármelyikére adott „nem” választ a kérdőív értékelése során kettő „nem” válasznak kell tekinteni.

A könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszerének értékelésekor figyelembe veheti a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálóval munkaviszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban álló, nem közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók által végzett egyes egyedi megbízások minőségellenőrzésének dokumentumait is.

4.5.2. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele

A Kkt. 193. § (6) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóság anonimizált módon elkészítette és közzéteszi a minőségellenőrzési eljárások eredményét és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott szankciókat tartalmazó táblázatot. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzétételét a beszámoló 2. számú melléklete tartalmazza.

4.5.3. A cégszintű minőségellenőrzések során vizsgált területek

A minőségellenőrzés során a könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerének, valamint a könyvvizsgáló cég nevében aláíró könyvvizsgáló(k) könyvvizsgálati ügyfélköréből kiválasztott megbízásokkal összefüggésben a következő területek kerülnek vizsgálatra:

Az ellenőrzések során használt kérdőív fejezetei témaköröket tartalmaznak. A témakörökön belül eldöntendő kérdések, alkérdések és kiegészítő kérdések szerepelnek. Az egyes témakörökhöz tartozó alkérdésekre adott válaszok határozzák meg a témakör eredményét. A témakörök eredménye határozza meg a fejezet eredményét.

1. A vezetés minőségért való felelőssége a könyvvizsgáló cégen belül
2. Releváns etikai követelmények, függetlenség
3. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása
4. Emberi erőforrások
5. A megbízás végrehajtása (konzultáció, megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés, eltérő vélemények, dokumentáció)
6. Figyelemmel kísérés

4.5.4. A cégszintű minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságok

A minőségellenőrzések végrehajtásának alapjaként a könyvvizsgáló cégek minőségbiztosítási rendszere szolgál.

A minőségellenőrzésre vonatkozó nemzetközi könyvvizsgálati standardok, valamint a magyar nemzeti könyvvizsgálati standard értelmében a

könyvvizsgáló cégeknek létre kell hozniuk a megfelelő minőségbiztosítási rendszert, mely a könyvvizsgálati megbízások magas színvonalú végrehajtását biztosítja.

A minőségbiztosítási rendszer magában foglalja a cég szervezeti felépítését, valamint a hatályos belső szabályzatokat és gyakorlati eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy:

- a könyvvizsgáló cég és alkalmazottai megfeleljenek a könyvvizsgálati standardoknak és az egyéb jogi és szabályozási követelményeknek, és
- a könyvvizsgáló cég vagy a könyvvizsgálók által kiadott jelentések megfelelően tükrözzék a megbízás körülményeit.

A közfelügyeleti hatóság szempontjából a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatos megállapítások olyan eltérések a minőségellenőrzési, az etikai és függetlenségi követelményektől, amelyek az eltérés jelentőségének vagy szisztematikus jellegének köszönhetően befolyásolhatták a végrehajtott könyvvizsgálat minőségét.

A cégszintű 2024. évi közfelügyeleti minőségellenőrzések során leggyakrabban előforduló megállapítások az alábbi területekkel kapcsolatban merültek fel

EU rendeletről eredő kötelezettségek teljesítésének elmulasztása

- A könyvvizsgáló cég az auditbizottságnak címzett kiegészítő jelentéseket nem, vagy nem határidőben küldte meg a közfelügyeleti hatóság részére.
- Az auditbizottságnak címzett kiegészítő jelentés tartalmilag nem a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően részletezett.
- A könyvvizsgáló cég elmulasztotta az átláthatósági jelentés elkészítését és közzétételét, valamint ezen jelentés közfelügyeleti hatóság részére történő megküldését.
- A könyvvizsgáló cég nem, vagy nem határidőben tájékoztatta a közfelügyeleti hatóságot a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységekkel kapcsolatos díjbevételeinek megoszlásáról.

Archiválással kapcsolatos megállapítások

- Az archivált könyvvizsgálati dokumentáció nem tartalmazott minden kulcsdokumentumot az egyes egyedi megbízásokhoz kapcsolódóan.
- A könyvvizsgáló cég nem tett eleget minden egyes könyvvizsgálati megbízásához kapcsolódó dokumentációja tekintetében az elektronikus archiválási kötelezettségének.

Figyelemmel kíséréssel kapcsolatos megállapítás

A figyelemmel kíséresi eljárás folyamatát a könyvvizsgáló cég belső szabályzata tartalmazta, azonban annak a gyakorlati megvalósulásáról nem állt rendelkezésre dokumentáció.

Belső minőségellenőrrel (EQCR) kapcsolatos megállapítás

A belső minőségellenőr (EQCR) által ténylegesen elvégzett eljárások dokumentáltságának a hiánya.

Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során visszatérő, illetve rendszerszintű hiányosságok

A könyvvizsgálati munka végrehajtása során megszerzett bizonyítékok dokumentálásával kapcsolatban megállapított hiányosságok.

Jogorvoslati eljárások

5.1. Másodfokú hatósági eljárások a kamarai minőségellenőrzésekkel összefüggésben

A Kkt. 172/A. §-a értelmében a kamarai minőségellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég a közfelügyeleti hatóságnál fellebbezhet.

Az Ákr. 114. § (1) bekezdése alapján az ügyfél a véglegessé vált döntéssel szemben jogorvoslattal élhet, melyre a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39. § (1) bekezdése alapján a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül van lehetőség.

A fentiek alapján a közfelügyeleti hatósághoz 2024. évben beérkezett és a 2023. évi kamarai minőségellenőrzési terv alapján lefolytatott kamarai határozatok ellen benyújtott fellebbezések az alábbiak szerint alakultak:

Másodfokú hatósági eljárás eredménye	Egyedi vizsgálat	MER vizsgálat	Összesen
Helybenhagyás*	16	1	17
Megváltoztatás, megsemmisítés	0	0	0
Eljárás megszüntetése	1	0	1
Összesen	17	1	18

** azon helybenhagyó határozatok is ezen a soron kerültek bemutatásra, melyek esetében a közfelügyeleti hatóság megváltoztatta a kamarai határozatot határidő túllépése miatt (10.000 Ft visszafizetés), ugyanakkor azokat tartalmilag helybenhagyta*

5.2. Közigazgatási perek a minőségellenőrzési, valamint a másodfokú eljárásokkal összefüggésben:

Másodfokú eljárások (kamarai minőségellenőrzések) tekintetében indított közigazgatási perek:

A 2022. évi kamarai minőségellenőrzések vonatkozásában másodfokon eljáró közfelügyeleti hatóság döntésével szemben három fő kamarai tag könyvvizsgáló felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a törvényszéknél. A felülvizsgálati kérelmeket több tárgyalást követően 2024. évben a törvényszék elutasította.

A 2023. évi kamarai minőségellenőrzések vonatkozásában másodfokon eljáró közfelügyeleti hatóság döntésével szemben három fő kamarai tag könyvvizsgáló felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Közülük két fő kamarai tag könyvvizsgáló azonnali jogvédelmet is kérelmezett. A törvényszék a két azonnali jogvédelem iránti kérelmet elutasította. Egy fő kamarai tag felülvizsgálati kérelmét a törvényszék 2025. áprilisában megszüntette. A másik két fő kamarai tag könyvvizsgáló felülvizsgálati kérelme esetében az ítélet még nem született meg.

Közfelügyeleti minőségellenőrzések tekintetében indított közigazgatási perek:

A közfelügyeleti hatóság által lefolytatott Kkt. 173/B. §-a szerinti minőségellenőrzési eljárások során hozott határozat vonatkozásában az ellenőrzött közigazgatási pert indíthat. A határozat felülvizsgálata annak közlésétől számított 30 napon belül a közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezésére, megsemmisítésére, vagy megváltoztatására hivatkozással kérhető az ügyfél lakóhelye, tartózkodási helye, székhelye szerinti törvényszéktől a határozatot hozó könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság elleni kereset indításával, amelyhez a keresetlevelet a közigazgatási határozatot hozó szervnél kell benyújtani.

A 2022. évi minőségellenőrzési terv alapján lefolytatott közfelügyeleti minőségellenőrzési eljárások kapcsán egy kamarai tag könyvvizsgáló élt jogorvoslattal az egyedi megbízásának minőségellenőrzése során hozott határozattal szemben. A 2023. évben megkezdett közigazgatási per tárgyalása, és az ítélet meghozatala áthúzódott a 2025. évre. A törvényszék az egyedi könyvvizsgálati megbízásra kiterjedő minőségellenőrzési eljárás kapcsán indított közigazgatási peres eljárásban a könyvvizsgáló keresetét elutasította.

A 2023. évi minőségellenőrzési terv alapján lefolytatott közfelügyeleti minőségellenőrzési eljárások kapcsán 2 fő, és egy könyvvizsgáló cég esetben került sor közigazgatási perre. Ebből egy esetben a törvényszék a keresetet elutasította, egy esetben pedig az eljárást felfüggesztette. Továbbá egy fő kamarai tag könyvvizsgáló tárgyalását 2025. júniusáig elhalasztotta.

6. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése miatt kezdeményezett hatósági eljárások

A közfelügyeleti hatóság a 2024. év folyamán 1 esetben kezdeményezett hatósági eljárást a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése miatt a Kkt. 195. § (1) bekezdése alapján.

Az eljárást a közfelügyeleti hatóság természetes személlyel szemben folytatta le, amely az eljárás megszüntetésével zárult.

Törvényességi felügyeleti eljárás

A Kkt. 200/A. § (1) és (2) bekezdései alapján a Kamara felett a közfelügyeleti törvényességi felügyeletet a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság gyakorolja. A közfelügyeleti hatóság ellenőrzi, hogy a kamara a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásának engedélyezése, a kamarai tagok és a könyvvizsgáló cégek nyilvántartásba vétele, a szakmai standardok megalkotása, a kötelező szakmai továbbképzés, a kamarai minőségbiztosítás és a fegyelmi eljárások tekintetében hozott döntései nem sértik-e a jogszabályokat, az alapszabályt vagy az egyéb önkormányzati szabályzatokat.

A Kkt. 200/B. § (1) bekezdése alapján, ha a közfelügyeleti hatóság a közfelügyeleti törvényességi felügyelet gyakorlása során szabálytalanságot tapasztal, a szabálytalanság megállapításától számított 30 napon belül a törvényesség helyreállítására felhívja a Kamara elnökét.

A 2024. év folyamán egy alkalommal került sor törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatására, amelynek során a közfelügyeleti hatóság nem tapasztalt jogszabálysértést.

7. A közfelügyeleti rendszer részelemeinek vizsgálata és értékelése

7.1. A Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán tett megállapítások

A Kkt. 189. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közfelügyeleti hatóság saját feladatkörében eljárva, vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen a minőségbiztosítási rendszer működését.

A közfelügyeleti hatóság a minőségbiztosítási rendszer működésének ellenőrzése során elvégezte a Kamara 2023. évben lefolytatott összes „megfelelt, megjegyzéssel”, illetve „nem felelt meg” eredménnyel zárult, valamint további - véletlenszerűen kiválasztott - „megfelelt” eredménnyel zárult minőségellenőrzési eljárásainak felülvizsgálatát. A vizsgálat során a közfelügyeleti hatóság 2023. évre vonatkozóan 73 kamarai tag könyvvizsgáló és 46 könyvvizsgáló cég minőségellenőrzését és 13 PMT vizsgálatot (3 felhívás és 10 megszüntetés) érintő iratanyagát tekintette át, melynek összetétele a következő volt:

	2022. év		2023. év	
Eredmény megnevezése:	Kamarai tag könyvvizsgáló (fő)	Könyvvizsgáló cég (db)	Kamarai tag könyvvizsgáló (fő)	Könyvvizsgáló cég (db)
Megfelelt	53	22	45	32
Megfelelt, megjegyzéssel	8	7	5	5
Nem felelt meg	55	6	23	9
Összesen	116	35	73	46

A vizsgálat célja annak áttekintése volt, hogy a Kamara minőségellenőrzése megfelel-e a 46/2006/EK irányelv által támasztott minőségbiztosítási követelményeknek, valamint, hogy a Kamara Minőségellenőrzési Bizottsága megfelelően látja-e el a Kkt. 152. §-ában előírt feladatokat.

A közfelügyeleti hatóság vizsgálata során áttekintette a határozatokat, a zárójelentéseket és az ellenőrök által kitöltött kérdőíveket, melyek alapján a korábbi évekhez hasonlóan megállapításokat és javaslatokat fogalmazott meg, melyeket a 2025. évi (2024. évre vonatkozó) vizsgálati tapasztalatokkal együtt egyeztet a Kamara vezetésével.

7.2. A Kamara fegyelmi eljárásai kapcsán tett megállapítások

A Kkt. 189. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében a közfelügyeleti hatóság - feladatkörében eljárva - vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen a fegyelmi eljárásokat.

A közfelügyeleti hatóság áttekintette a Kamara 2023. év során lefolytatott fegyelmi eljárások kapcsán hozott határozatait, illetve az azokhoz kapcsolódó iratanyagot. Az így áttekintett 12 fegyelmi eljárás során az alábbi intézkedések alkalmazására került sor:

Ssz.	Az alkalmazott intézkedés megnevezése	Fegyelmi határozatok száma (db)
1.	nincs szankció, vagy enyhe szankció (eljárás megszüntetése, figyelmeztetés alkalmazása mellett megszüntetés, írásbeli megrovás, mentesítési kérelem, kijavítás, részletfizetési kérelem helyben hagyása)	10
2.	pénzbírság és kizárás	1
3.	a kamarai nyilvántartásból törlés	1
Összesen:		12

A Kamara által a 2023. évben lefolytatott fegyelmi eljárások során hozott határozatok áttekintésével, vizsgálatával és értékelésével kapcsolatban a közfelügyeleti hatóság a megállapításait, javaslatait megküldte a Kamara elnöksége részére. A Kamara a fegyelmi eljárások ellenőrzésével kapcsolatos észrevételeit megküldte a közfelügyeleti hatóság részére.

A közfelügyeleti hatóság a 2023. évben lefolytatott kamarai fegyelmi eljárásokkal kapcsolatos vizsgálata, illetve áttekintése kapcsán további intézkedéseket nem fogalmazott meg.

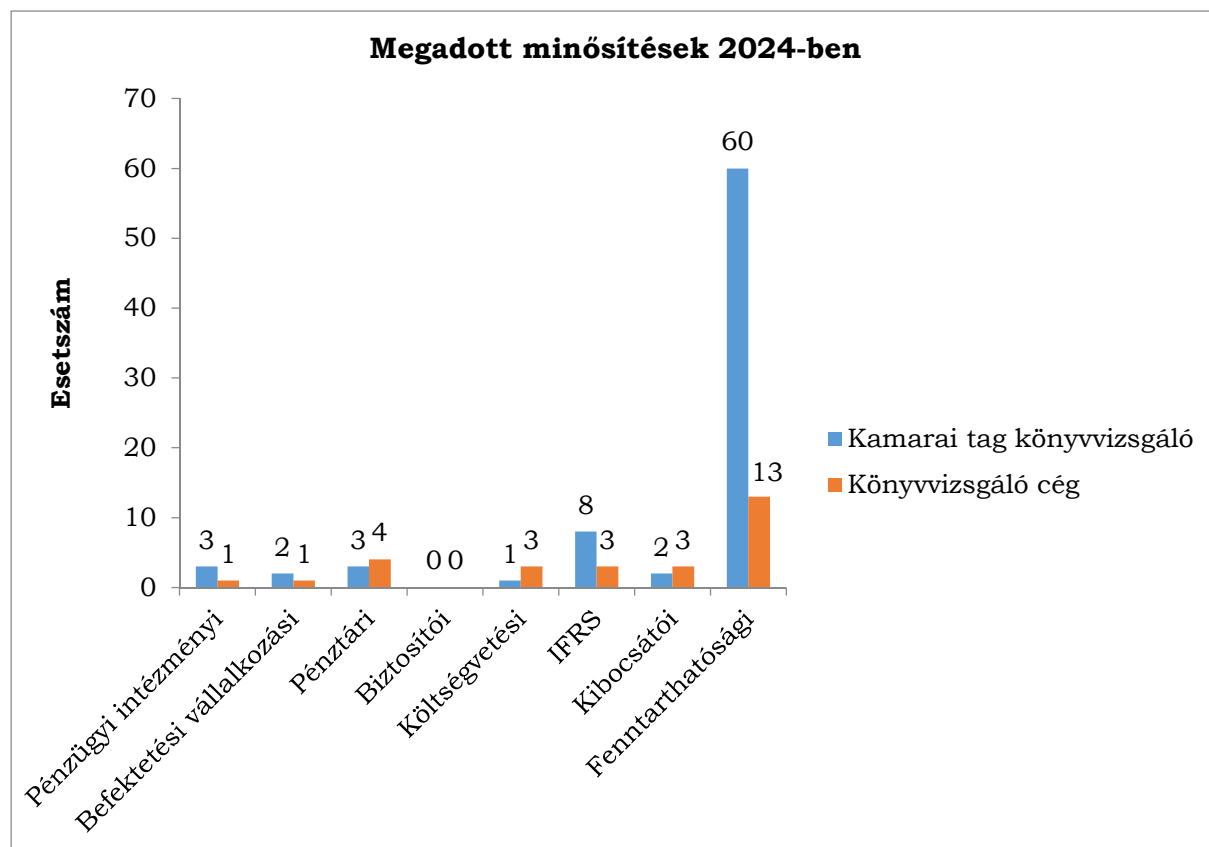
8. Könyvvizsgálói minősítések, igazolások, engedélyek

8.1 Minősítés megszerzésére irányuló eljárások

2024. január 1-jével bevezetésre került a fenntarthatósági minősítés, ezáltal a Kkt. 49/A. §-a alapján minősítési kérelem az alábbi minősítések megszerzésre nyújtható be:

- a) pénzügyi intézményi minősítés,
- b) befektetési vállalkozási minősítés,
- c) pénztári minősítés,
- d) biztosítói minősítés,
- e) költségvetési minősítés,
- f) IFRS minősítés,
- g) kibocsátói minősítés,
- h) fenntarthatósági minősítés.

A közfelügyeleti hatóság 112 minősítés megszerzésére irányuló kérelem esetében hozott döntést 2024-ben, amelyek közül 4 esetben a kérelem elutasításáról, 1 esetben az eljárás megszüntetéséről és 107 esetben a kérelmezett minősítés megadásáról döntött. A megadott minősítéseket a következő diagram mutatja:

A minősítésekkel kapcsolatos hatósági eljárások tekintetében mind a Magyar Nemzeti Bankkal, mind a Magyar Könyvvizsgálói Kamarával hatékony az együttműködés. A pénzügyi intézményi, befektetési vállalkozási, pénztári, biztosítói, IFRS és kibocsátói minősítés megszerzése iránti eljárások lefolytatására a Magyar Nemzeti Bank egyetértésével került sor.

8.2. Minősítés visszavonására irányuló eljárások

A közfelügyeleti hatóság 2024-ben 8 minősítés visszavonására irányuló kérelem és 3 hivatalból történő eljárás esetében döntött a minősítések visszavonásáról.

A kérelemre indult 8 eljárás mindegyike költségvetési minősítés visszavonására irányult, amelyből 7 kérelem kamarai tag könyvvizsgálótól, 1 kérelem pedig könyvvizsgáló cégtől érkezett. A 8-ból 7 kérelem esetében döntött a hatóság a költségvetési minősítés visszavonásáról, 1 esetben azonban a kérelmező visszavonta a kérelmét, ezért az eljárás megszüntetésre került.

A 3 hivatalból történő eljárás esetében fenntarthatósági minősítés visszavonására került sor a fenntarthatósági minősítő vizsgaigazolások érvénytelensége miatt, kamarai tag könyvvizsgálók esetében.

8.3. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás és engedély megszerzésére, valamint igazolás és engedély visszavonására irányuló eljárások

A Kkt. rendelkezései alapján a természetes személyek, gazdálkodó szervezetek, harmadik országbeli könyvvizsgálók, valamint harmadik országbeli könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói tevékenységének végezéséhez a közfelügyeleti hatóság igazolása, engedélye szükséges.

A közfelügyeleti hatóság természetes személyek kérelmére igazolást, gazdálkodó szervezetek, harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló cégek kérelmére engedélyt ad ki a könyvvizsgálói tevékenység folytatásához.

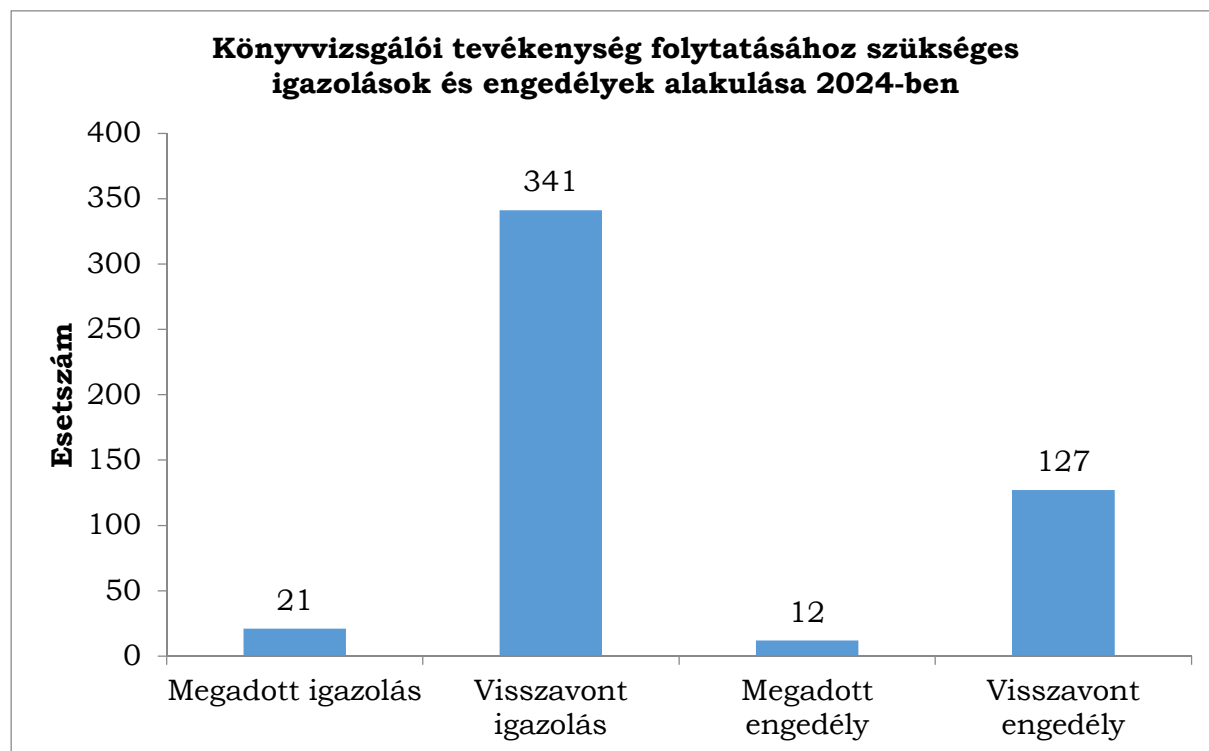
A közfelügyeleti hatóság 21 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás iránti kérelem vonatkozásában folytatott le eljárást 2024-ben, és mind a 21 esetben az igazolás megadásáról döntött.

Gazdálkodó szervezetek tekintetében a közfelügyeleti hatóság 14 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges engedély megadása iránti kérelem esetében hozott döntést 2024-ben, amelyből 1 esetben a kérelem elutasításáról, 1 esetben az eljárás megszüntetéséről és 12 esetben az engedély megadásáról döntött.

Harmadik országbeli könyvvizsgálótól, valamint harmadik országbeli könyvvizsgáló cégtől nem érkezett kérelem könyvvizsgálói tevékenység folytatása tárgyában.

A közfelügyeleti hatóság 2024-ben 341 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás és 127 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges engedély visszavonásáról rendelkezett.

A kamarai tag könyvvizsgálók esetén a könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolások visszavonására mind a 341 esetben a kamarai tagsági jogviszony megszűnését követően, hivatalból került sor. A könyvvizsgáló cégek esetén a könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges engedélyek visszavonására 120 esetben a kamarai nyilvántartásból való törlést követően és 7 esetben könyvvizsgáló cég kérelme alapján került sor.

8.4. Bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás megszerzésére irányuló eljárások

A Kkt. 2018. január 1-től hatályos rendelkezései alapján a kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek hitelintézetnél pénzügyi intézményi minősítés birtokában is csak akkor végezhetnek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, ha rendelkeznek a közfelügyeleti hatóság által kiállított igazolással.

A közfelügyeleti hatóság 23 db, bank könyvvizsgálatához szükséges igazolás megadása iránti kérelemmel kapcsolatban folytatott le eljárást 2024-ben. A 23 kérelemből 18 kérelem érkezett kamarai tag könyvvizsgálóktól, melyek közül 1 esetben a kérelem elutasításáról, 1 esetben a kérelem visszautasításáról és 16 esetben az igazolás megadásáról döntött a közfelügyeleti hatóság. További 5 kérelem érkezett könyvvizsgáló cégektől, melyek vonatkozásában a közfelügyeleti hatóság minden esetben megadta a bank könyvvizsgálatához szükséges igazolást.

A bank könyvvizsgálatához szükséges igazolás a Kkt. 50. § (2d) bekezdése alapján a kiállításának naptári évét követő év utolsó napjáig jogosít banknál jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására.

9. A Kkt. és az EU rendelet által előírt tájékoztatási kötelezettségek teljesítésének vizsgálata

9.1. Adatszolgáltatási kötelezettség vizsgálata

A Kkt. 67/A. § (4) bekezdése alapján a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónál jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátó kamarai tag könyvvizsgáló - vagy a könyvvizsgáló cég - évente december 31-ig tájékoztatja a közfelügyeleti hatóságot a december 31-én hatályban lévő, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóval kötött jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó megbízásairól. A közfelügyeleti hatóság a beérkezett tájékoztatások alapján elkészíti, vezeti és aktualizálja mind a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodókat, mind a jogszabály szerinti könyvvizsgálatukat ellátó könyvvizsgálókról és könyvvizsgáló cégekről készített adatbázist.

Mulasztás, vagy hiányosság esetén a közfelügyeleti hatóság felveszi a kapcsolatot az érintett könyvvizsgálóval vagy könyvvizsgáló céggel. A 2024. évben minden releváns adat és tájékoztatás maradéktalanul beérkezett a közfelügyeleti hatósághoz.

9.2. Átláthatósági jelentések vizsgálata

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatát ellátó, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek éves átláthatósági jelentéskészítési kötelezettségével kapcsolatos szabályokat az EU rendelet 13. cikke szabályozza.

Az átláthatósági jelentést legkésőbb négy hónappal az egyes pénzügyi évek végét követően közzé kell tennie a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég honlapján, illetve a közzétételről tájékoztatni kell az illetékes hatóságokat.

Az átláthatósági jelentésnek a közzététel dátumától számítva legalább öt évig elérhetőnek kell maradnia.

Az EU rendelet lehetőséget biztosít a közzétett éves átláthatósági jelentés aktualizálására. Ez esetben jelezni kell, hogy ez a jelentés aktualizált változata, mindamellett az eredeti változatnak továbbra is elérhetőnek kell lennie a honlapon, illetve az aktualizált változat közzétételének tényét jelezni kell a közfelügyeleti hatóságnak.

Az átláthatósági jelentést a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálónak vagy a könyvvizsgáló cégnek továbbra is alá kell írnia.

Az EU rendelet előírásainak megfelelően, az átláthatósági jelentésnek tartalmaznia kell a könyvvizsgáló hálózati tagságával kapcsolatos információkat, az árbevételével kapcsolatos pénzügyi információkat, illetve az alkalmazott rotációs politikának az ismertetését.

Amennyiben a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég alkalmazásában áll, a fenti kötelezettségek a könyvvizsgáló céget terhelik.

Mindezek alapján a 2024. évre vonatkozó szabályoknak megfelelően a közfelügyeleti hatóság feladatkörében eljárva 12 könyvvizsgáló céggel kapcsolatban ellenőrizte az átláthatósági jelentések közzétételi kötelezettségének teljesítését, valamint azok EU rendelet 13. cikke szerinti előírások tartalmi megfelelőségét.

A 2024-as év tekintetében egy-egy könyvvizsgáló cég elmulasztotta megtenni a közfelügyelet részére történő tájékoztatást, illetve a könyvvizsgáló cég honlapja nem tartalmazta a korábbi időszakra vonatkozó átláthatósági jelentést.

9.3. Auditbizottsági jelentések vizsgálata

Az EU rendelet 11. cikk (5) bekezdése, valamint a Kkt. 67/A. § (3) bekezdése alapján a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónál jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátó kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a Rendelet 11. cikke szerinti, audit bizottsághoz címzett kiegészítő jelentést meg kell küldenie a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó részére kibocsátott könyvvizsgálói jelentés dátumát követő 60 napon belül a közfelügyeleti hatóság elektronikus elérhetőségére.

A közfelügyeleti hatóság a 2024. év során néhány alkalommal jelezte a könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló cégek felé az auditbizottsági jelentések megküldésének elmulasztását, illetve több esetben állapított meg tartalmi hiányosságot is (főként a kulcsfontosságú területek bemutatása, illetve az alkalmazott könyvvizsgálati módszer ismertetése kapcsán).

9.4. A díjbevételekkel kapcsolatos tájékoztatás vizsgálata

Az EU rendelet 14. cikke, valamint a Kkt. 67/A. § (5) bekezdése alapján a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónál jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátó kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég a Rendelet 14. cikk szerinti tájékoztatást az üzleti évét követő négy hónapon belül megküldi a közfelügyeleti hatóság számára.

A 2024. évben a díjbevételekkel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása egy céget érintett.

10. Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó könyvvizsgálókkal történő közvetlen kommunikáció szempontjából meghatározó jelentőségű a Kamara Minőségellenőrzési Bizottságának éves továbbképzésén, a Kamara országos konferenciáján, valamint a Kamara elnökségi ülésein való közfelügyeleti hatósági részvétel. Az előző évekhez hasonlóan ismét lehetőség nyílt arra, hogy a közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzési továbbképzési konferencián, valamint a Kamara országos szakmai konferenciáján ismertesse a közfelügyeleti minőségellenőrzések tapasztalatait, és felhívja a figyelmet a szabályozásban bekövetkezett változásokra.

A közfelügyeleti hatóság munkatársai rendszeresen részt vesznek a minőségellenőrök és a könyvvizsgálók számára megtartott éves konferencián.

A közfelügyeleti hatóság képviselői számos publikációt jelentettek meg a SZAKma című újságban a közfelügyeleti munkát érintő kérdésekkel kapcsolatosan.

11. Nemzetközi kapcsolatok bemutatása

A közfelügyeleti hatóság az alábbi nemzetközi szervezetek ülésein vesz részt rendszeresen:

- a Független Könyvvizsgálati Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) és
- az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottsága (CEAOB)

A 2024-es évben több alkalommal került sor a nemzetközi szervezetek ülésein történő személyes részvételre, mindamellett néhány alkalommal online módon kivitelezett megbeszélést is tartottak.

A közfelügyeleti hatóság számára a kötelező tagságot az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottságában az 537/2014/ EU Rendelet írja elő.

A CEAOB évente 3 plenáris és számos alcsoporthi ülést, munkacsoporti megbeszélést, valamint workshopot tart tagjai részére. A közfelügyeleti hatóság az alábbi alcsoporthok, munkacsoportok és kollégiumok tagja:

- CEAOB Végrehajtási alcsoporth (Enforcement sub-group),
- CEAOB Inspekciós alcsoporth (Inspections sub-group), ezen belül:
 - Pénzügyi szolgáltatások munkacsoport (Financial Services Task Force),
 - Képzési munkacsoport (Training Task Force),
 - Deloitte kollégium (Deloitte College),
 - EY kollégium (EY College).

A CEAOB elősegíti az 537/2014/EU Rendelet és a 2006/43/EK irányelv végrehajtásához szükséges információk, szaktudás és legjobb gyakorlatok megismerését és cseréjét. A CEAOB keretein belül 2024-ben ismételten sor került a megelőző naptári évre vonatkozó szankciókra és adminisztratív intézkedésekre vonatkozó statisztikákról szóló felmérésre, összhangban a 2006/43/EK irányelv 30f. cikkének (1) bekezdésével.

A CEAOB kérelemre szakértői tanácsot ad az EU Bizottságnak és az illetékes hatóságoknak az EU rendelet és az irányelv végrehajtásával kapcsolatos kérdésekben. Továbbá közreműködik a nemzetközi könyvvizsgálati standardok technikai vizsgálatában - ideértve azok kidolgozásának folyamatait is - az uniós szinten történő elfogadásuk céljából. Közreműködik a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálói vagy könyvvizsgáló cégei, illetve ezek hálózatai felett gyakorolt felügyelettel kapcsolatos együttműködési mechanizmusok javításában.

A CEAOB létrehozott egy inspekciós adatbázist, melyben rögzítik az ellenőrök a minőségellenőrzések során feltárt hiányosságokat. A közfelügyeleti hatóság is csatlakozott a CEAOB tagjai által közösen működtetett inspekciós adatbázishoz, melyben 27 európai ország közfelügyeleti szervezete nyújt információt a helyi közfelügyeleti minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságokról.

A Független Könyvvizsgálati Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) az öt kontinens országai által létrehozott közfelügyeleti testületek nemzetközi fóruma, amelynek célja a tagszervezetek közötti együttműködés elősegítése, valamint a könyvvizsgálat színvonalának növelése. Az IFIAR 2017-ben átalakult és önálló jogalanyiséggel rendelkező szervezet lett annak érdekében, hogy szervezettebben és hatékonyabban tudjon részt venni a könyvvizsgálat szabályozás fejlesztésében. Az IFIAR célja, hogy a tagállamok megoszthassák tapasztalataikat a feltárt könyvvizsgálati hiányosságokról és akár globálisan kezelhessenek egy-egy felmerülő problémát.

Az IFIAR évente egy plenáris ülést tart, valamint minőségellenőrzési és szankcionálási továbbképzést is szervez az ellenőrök részére. Ezeken az üléseken a közfelügyeleti hatóság munkatársai aktívan részt vesznek, és alkalmazzák a gyakorlatban az ott elsajátított tapasztalatokat.

A közfelügyeleti hatóság egyúttal képviseltette magát az amerikai könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság (PCAOB) éves szakmai konferenciáján is. A konferencián részletesen bemutatásra és megvitatásra kerültek a PCAOB megelőző éves minőségellenőrzésinek, és egyéb vizsgálatainak eredményei, tapasztalatai, melyek szintén hozzájárulnak a hazai közfelügyeleti tevékenység továbbfejlesztéséhez.

A könyvvizsgálat – a számvittel együtt – olyan terület, amely jellemzően nem hazai, hanem nemzetközi szinten szabályozott. A könyvvizsgálat alapját az IFAC által elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardok (ISA) adják, amelyek betartása a minőségellenőrzés tárgya.

A közfelügyeleti hatóság munkatársainak mind a nemzetközi könyvvizsgálói standardokat, mind az uniós előírásokat naprakészen kell ismerniük ahhoz, hogy azok betartását ellenőrizhessék. Ezt a tudást részben a fenti szervezetek munkájában való részvétellel tudják megszerezni. Az egyes országok közfelügyeleti hatóságainak munkatársaival kialakított szoros munkakapcsolat pedig közvetlenül is segíti a közfelügyeleti hatóság munkáját, hiszen a külföldi szabályozás és gyakorlat ismerete megfelelő kiindulópontot jelenthet a saját tevékenysége során.

1. számú melléklet

A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek és a hozott intézkedéseknek a közzététele

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény **	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
1.	Megfelelt	Nincs intézkedés
2.	Megfelelt	Nincs intézkedés
3.	Megfelelt	Nincs intézkedés
4.	Megfelelt	Nincs intézkedés
5.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
6.	Nem felelt meg	2 millió forint pénzbírság
7.	Megfelelt, megjegyzéssel	2 millió forint pénzbírság
8.	Megfelelt, megjegyzéssel	1,5 millió forint pénzbírság
9.	Megfelelt	Nincs intézkedés
10.	Megfelelt	Nincs intézkedés
11.	Megfelelt	Nincs intézkedés
12.	Megfelelt, megjegyzéssel	1,5 millió forint pénzbírság
13.	Nem felelt meg	2 millió forint pénzbírság; könyvvizsgálói jelentések visszavonása
14.	Megfelelt	Nincs intézkedés
15.	Nem felelt meg	5 millió forint pénzbírság; könyvvizsgálói jelentés visszavonása
16.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
17.	Megfelelt	Nincs intézkedés

* A felsorolás sorrendje nem követi a közfelügyeleti hatóság által 2024. évre közzétett minőségellenőrzési tervben szereplő sorrendet.

2. számú melléklet

A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek és a hozott intézkedéseknek a közzététele

Ssz. *	Minőségellenőrzés során elért eredmény	Szankció
1	Megfelelt	Nincs intézkedés
2	Megfelelt, megjegyzéssel	0,5 millió forint pénzbírság
3	Megfelelt, megjegyzéssel	1,5 millió forint pénzbírság
4	Megfelelt, megjegyzéssel	1 millió forint pénzbírság
5	Megfelelt	Nincs intézkedés

* A felsorolás sorrendje nem követi a közfelügyeleti hatóság által 2024. évre közzétett minőségellenőrzési tervben szereplő sorrendet.